

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE SNEŽNICA**

- marec 2008 -

OBSAH

Úvod.....	3
A/ Analýza hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica.....	4
A/1. Vymedzenie a charakteristika riešeného územia	4
A/2. Východiská a podklady	4
A/3. Výsledky prieskumu.....	5
B/ Popis súčasnej sociálno-ekonomickej situácie obce.....	10
B/1. Geografické údaje - prírodné podmienky.....	10
B/2. Osídlenie.....	10
B/3. Obyvateľstvo	11
B/3.1 Veková štruktúra obyvateľstva.....	12
B/3.2 Národnostná štruktúra obyvateľstva.....	12
B/3.3 Náboženské vyznanie obyvateľstva	12
B/4. Domový a bytový fond.....	13
C/ Hospodárska základňa	15
C/1. Výrobná činnosť	16
C/2. Poľnohospodárska výroba	17
C/3. Lesné hospodárstvo	17
C/4. Cestovný ruch.....	18
C/5. Obchod a služby	18
D/ Infraštruktúra.....	19
D/1. Dopravná infraštruktúra	19
D/2. Technická infraštruktúra	20
D/3. Povrchové vody.....	21
D/4. Vodohospodárske opatrenia	21
E/ Životné prostredie.....	23
F/ Občianska vybavenosť	24
F/1. Sakrálne stavby a objekty	25
G/ Školstvo.....	26
H/ Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	27
I/ Šport, spoločenský život obce	28
J/ Rekapitulácia rozpočtu obce za roky 2004-2006	30
J/1. Majetkové pomery obce	31
K/ SWOT analýza	33
L/ Analýza problémov obce Snežnica.....	35
M/ Vízia.....	36
N/ Rozvojový potenciál.....	37
N/1. Identifikácia rozvojového potenciálu	37
N/2. Strategické ciele rozvoja obce.....	38
N/3. Finančné a administratívne zabezpečenie aktivít obce	38
O/ Priority rozvoja obce, opatrenia, aktivity	40
P/ Póly rastu	48
P/1. Inovačné a kohézne póly rastu.....	48
P/2. Kritériá výberu pólov rastu	49
Q/ Informačné zdroje	60

ÚVOD

V rámci reformy štátnej správy vysokú mieru kompetencií získala miestna samospráva. So získanými kompetenciami nadobudla však aj vyššiu zodpovednosť za všeobecný rozvoj spravovanej obecnej komunity. Vychádzajúc z týchto reformných zmien, z praktických potrieb zabezpečenia finančných zdrojov zo Štrukturálnych fondov Európskej únie a z potreby ekonomicko-sociálneho rozvoja obce je potrebné zabezpečiť základné územné plánovacie dokumenty, ako sú Územný plán obce a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica (PHSR).

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa stáva dokumentom ideových zámerov, tvorivých vízií a ďalšieho hľadania možností rozvoja obce na základe podrobných analýz a definovania silných a slabých stránok.

PHSR vyjadruje v rozhodujúcej miere záujmy občanov, vytvára priestor pre riešenie ekonomických, sociálnych, kultúrnych a environmentálnych problémov obce v súlade s koncepciami rozvoja regiónu Kysuce a Žilinského samosprávneho kraja.

Štruktúra PHSR obce Snežnica obsahovo zodpovedá požiadavkám Zákona č. 503/2001 Z. z. a následným zmenám Zákona č. 351/2004 Z. z.

Legislatívne zázemie

Vypracovanie a prijatie tohto dokumentu vyplýva zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a Zákona č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý stanovuje štruktúru PHSR obce.

Podľa tohto zákona PHSR musí obsahovať analytickú časť, súčasťou ktorej sú analýza hospodárskeho a sociálneho prostredia obce a SWOT analýza. Na základe analýzy sú definované strategické ciele rozvoja, projektové zámery a vybrané priority aktivít. Zostavené projektové zámery, spojené s návrhom finančného a administratívneho zabezpečenia, sa stávajú základom rozvojového programu obce na nasledujúce obdobie.

PHSR sa vypracúva na obdobie najbližších 10 rokov.

Význam a využitie PHSR obce

Vypracovaný plánovací dokument spĺňa základný princíp požadovaný v rámci regionálnej politiky EÚ. Viazá sa na predkladanie projektových žiadostí s cieľom získať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ (ŠF). PHSR zároveň umožňuje obci koncepčné a plánovité riadenie, spolufinancovanie rozvojových projektov i vlastných investičných a iných aktivít, prípadne aktivít, ktoré sú financované zo zdrojov súkromných investorov. Keďže PHSR vzniká v súčinnosti s názormi, potrebami a prioritami vyjadrenými obecnou komunitou, stáva sa z krátkodobého a strednodobého hľadiska rozvoja obce základným zastrešujúcim plánovacím dokumentom vo všetkých oblastiach hospodársko-spoločenského života obce.

PHSR sa chápe ako *otvorený dokument reagujúci na potrebné zmeny*, zapríčinené vnútornými alebo vonkajšími faktormi, ktorý sa podľa vopred stanovených pravidiel môže doplňovať, obnovovať a aktualizovať v priebehu ďalších rokov. Zároveň je však potrebné, aby obec účelovo nezľavovala z rozvojových princípov a hodnôt uvedených v PHSR a udržala si napĺňanie svojej vízie a stanovených strategických cieľov v čo najširšom meradle.

A/ ANALÝZA HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SNEŽNICA

A/1. Vymedzenie a charakteristika riešeného územia

Z hľadiska územno-správneho členenia patrí obec Snežnica do okresu Kysucké Nové Mesto, Žilinského samosprávneho kraja. Je súčasťou Dolných Kysúc.

Podľa klasifikačného systému štatistických územných jednotiek zavedených EUROSTATOM sa vyčlenili tri regionálne a dve lokálne úrovne. Celé územie SR je definované ako jednotka NUTS 1, regióny NUTS 2 sú tvorené dvomi až tromi jednotkami NUTS 3. Jednotkami NUTS 3 sú jednotlivé kraje. Lokálnymi úrovňami sú LAU 1, ktorú tvoria okresy a LAU 2, ktorú tvoria obce. Na základe Rozhodnutia ministra výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 3/2007 zo 6. júna 2007 bola obec Snežnica zaradená do zoznamu obcí ležiacich v kohéznych póloch rastu v záujmovom území inovačných pólov rastu.

V intraviláne obce prevláda obytná funkcia - súkromné pozemky, obecné pozemky, rodinné domy, bytový dom, hospodárske budovy, občianska vybavenosť, objekty určené na rekreačné účely a oddych a poľnohospodárske objekty.

A/2. Východiská a podklady

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica bol vytvorený na základe výsledkov celospoločenského konsenzu miestnej komunity obyvateľstva, podnikateľských subjektov a inštitúcií, ktoré sú zriadené na území obce a samosprávnych orgánov. Program berie do úvahy závery uvádzané v centrálnych plánovacích dokumentoch a koncepciách vyššie postavených samosprávnych orgánov Žilinského samosprávneho kraja.

Základnou podmienkou metodiky tvorby programu bolo postupovať „zdola hore“ na základe princípu subsidiarity. Na začiatku bola starostom obce menovaná odborná komisia pozostávajúca z pracovníkov obecného úradu a zástupcov ďalších rozhodujúcich subjektov, ktoré pôsobia v obci. Komisia sa v prvom kroku zamerala na sústredenie existujúceho faktografického materiálu a ďalších údajov, ktoré napomáhali pri analýze a tvorení auditu súčasného stavu v obci vo všetkých oblastiach spoločensko-ekonomického života. Dôležité bolo tiež získať názory, postoje, návrhy a hodnotenia od občanov a hlavne zmapovať ich potreby a predstavy pre ďalší rozvoj obce. Toto sa zabezpečilo metódou organizovaného prieskumu, v rámci ktorého občania anonymne odpovedali na 6 zostavených otázok. Ich vyhodnotenie bolo predmetom rokovania odbornej komisie, ktorá sa pri ďalšom postupe dopracovala k definovaniu problémov, možností riešenia a k zostaveniu celkovej vízie rozvoja obce z krátkodobého a dlhodobého hľadiska.

A/3. Výsledky prieskumu

1. Čo pokladáte za najväčší problém a čo navrhujete riešiť ako prvé v najbližších piatich rokoch v našej obci?

Prvá otázka bola zameraná na zistenie oblastí života obce, v ktorých obyvatelia obce pociťujú najväčšie nedostatky a ktoré treba podľa ich názoru riešiť najskôr.

Ako hlavnú prioritu občania vytýčili rekonštrukciu miestnej cestnej siete v obci, opravu mostov v obci a dokončenie regulácie potoka v tých úsekoch, kde ešte nebola zrealizovaná.

Občania ďalej najčastejšie uvádzali problémy formulované do nasledujúcich bodov:

- Radikálne zrýchliť proces komasácie v obci, získané pozemky poskytnúť záujemcom o individuálnu bytovú výstavbu (IBV) s cieľom pritiahnúť nových obyvateľov do obce.
- Doriešiť fungovanie čistiarne odpadových vôd.
- Vybudovať detské ihrisko.
- Zabezpečiť bezpečnosť cestnej premávky v obci – zníženie maximálnej povolenej rýchlosti na 40 km/h.
- Zastaviť ťažbu v miestnom kameňolome – dochádza k poškodzovaniu životného prostredia.
- Vybudovať domov sociálnych služieb v obci pre prestárlych a osamelých ľudí z obce, ale aj okolitých obcí.
- Vybudovať nový miestny rozhlas s káblami v zemi.
- Zrekonštruovať lyžiarsky vlek a zjazdovky za účelom zvýšenia návštevnosti obce.
- Zriadiť zberný dvor mimo centra obce.
- Organizovať mimoškolské aktivity pre deti a mladých ľudí v obci.

***Záver:** Občania v odpovediach a návrhoch dostatočne presne zadefinovali existujúce problémy a potreby, ktoré je potrebné riešiť v najbližšom období. Jednou z možných ciest ako riešiť väčšinu investičných aktivít v obci sa javí možnosť ich spolufinancovania prostredníctvom fondov Európskeho spoločenstva počas Finančného memoranda 2007-2013. Menšie investičné, ale aj neinvestičné aktivity je možné riešiť vhodným plánovaním z rozpočtu obce v krátkodobom časovom horizonte. Pri práci s mládežou je potrebné motivovať občanov k dobrovoľníckej práci a k využívaniu ľudského potenciálu obce pri jej zveľadovaní.*

2. Ktoré služby a obchody v obci podľa Vás chýbajú a mali by sa zriadiť??

Aj napriek vyjadreniam niektorých respondentov, že v obci je vzhľadom na jej veľkosť dostatok obchodov a krčiem, ďalší občania obce, vyjadrujúci sa k tejto otázke, poukazovali na potrebu zriadenia predajne mäsa a údenín, ovocia a zeleniny, kvetinarstva, papiernictva a textilu. Ďalej občania požadujú obnoviť služby mangľovne spolu s čistiarnou. Pre starších a osamelých občanov sa respondenti dožadovali zriadenia ambulancie všeobecného lekára, ktorý by svoje služby poskytoval jeden resp. dvakrát do mesiaca priamo v obci. Pre zvýšenie kvality života starších občanov odpovedajúci navrhujú organizovať prednášky zamerané na osvetu v oblasti zdravia a tiež poskytnúť služby vývarovne teplých jedál pre všetkých záujemcov. Praktické návrhy, ako predĺženie predajnej doby v potravinách, upravenie pracovnej doby na pošte, odstránenie prestupov na autobusovom spojení K. N. Mesto - Snežnica a späť, ktoré zbytočne komplikujú a predražujú cestovanie, je možné realizovať bez požiadavky na veľké finančné zdroje aktívnym manažérskym prístupom obce a subjektov spolupracujúcich s obcou.

Záver: Aj napriek spokojnosti niektorých respondentov so službami v obci, vyskytli sa požiadavky na zriadenie služieb, ktoré v obci chýbajú a občania musia pre tieto služby cestovať predovšetkým do 7 km vzdialeného okresného mesta. Úlohou obce v tejto oblasti je vytvárať vhodné podnikateľské prostredie pre zriadenie a prevádzku požadovaných služieb a podporovať ich udržateľnosť v obci.

3. Aké podnikateľské aktivity by sa mohli v obci rozvíjať?

Tretia otázka sa dotýka najmä produktívnej časti obyvateľstva, ďalej cieľovej skupiny nezamestnaných a cieľovej skupiny žien v domácnosti. Rezervy v podnikateľských aktivitách v rámci katastra obce respondenti vidia najmä vo využívaní prírodných daností a podmienok pre rozvoj obce v oblasti rozvoja cestovného ruchu (CR). Príležitosti na podnikanie vidia v možnosti modernizácie a obnovy lyžiarskeho vleku v obci, v rozvoji agroturistiky, organizovaní školy v prírode. Obyvatelia ďalej navrhujú zamerať sa na zber liečivých rastlín, prípadne lesných plodov, ktoré sa v súčasnosti stávajú čoraz zaujímavejšou komoditou. Problém zamestnanosti matiek s deťmi respondenti navrhujú riešiť vytvorením dielni zameraných na výrobu hračiek a ručných prác.

Záver: Navrhované aktivity podnikateľského charakteru v oblasti CR by podstatne zvýšili návštevnosť obce. Uskutočnenie podnikateľských aktivít v ďalších navrhovaných oblastiach by prispelo k zvýšeniu zamestnanosti v obci a prispelo by aj k zvýšeniu životnej úrovne obyvateľov obce. V rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude potrebné podrobne zvážiť jednotlivé podnikateľské zámery v obci, stanoviť ciele, priority, aktivity v tejto oblasti v súlade s cieľmi, prioritami a aktivitami Národného strategického referenčného rámca SR pre roky 2007-2013.

4. Krátko popíšte stav technickej infraštruktúry a v ktorých častiach obce by sa mala vybudovať alebo rekonštruovať?

Kanalizácia:

Respondenti oceňujú vybudovanie kanalizácie v obci. So značnou kritikou ale pristupujú k nefunkčnosti čistiarne odpadových vôd. Dožadujú sa plného sfunkčnenia kanalizačnej siete, čím by sa odstránil aj zápach v dolnej časti obce. Obyvatelia pociťujú nedostatok informácií o fungovaní kanalizácie v obci a dožadujú sa nápravy.

Cesty:

Odpovede respondentov boli v súlade s tým, v ktorej časti obce odpovedajúci býva. V niektorých častiach obce bola vyjadrená spokojnosť so stavom cestnej siete, v inej časti obce (predovšetkým na vyšnom konci) sa odpovedajúci dožadovali dokončenia opravy cesty resp. opravy cestného zvršku. Často sa objavuje požiadavka na rozšírenie vozovky tam, kde je úzka a nevyhovuje požiadavkám bezpečnej premávky (napr. v okolí zvonice, na hornom konci). Na bezpečnosť premávky bolo poukazované pri požiadavke zabezpečiť chodník pri škole a označiť prechod pre chodcov pri škole.

Chodníky a parkoviská:

Podľa niektorých odpovedajúcich v obci nie sú vôbec vybudované parkoviská, čo sa prejavuje aj tým, že vozidlá parkujú po krajniciach a na mostoch, čo znižuje plynulosť cestnej

premávky a ohrozuje jej bezpečnosť. Daný problém navrhujú riešiť spolu s vybudovaním chodníkov popri hlavnej ceste.

Potok – brehy + mosty:

Občania sa dožadujú vybudovania regulácie potoka v tých častiach extravilánu, kde ešte nebola vybudovaná. Navrhujú ju riešiť komplexne, spolu s vybudovaním a opravou mostov a osadením zábradlia okolo rieky, predovšetkým v miestach okolo vysokej regulácie nad potokom. Často bola vyjadrovaná kritika k znečisťovaniu vodného toku samotnými obyvateľmi obce.

Zásobovanie vodou:

Občania vyjadrili svoju spokojnosť s dodávkou vody do domácností.

Rozvod elektrickej energie, verejné osvetlenie, miestny rozhlas:

Verejné osvetlenie v obci je podľa respondentov v zlom technickom stave. Je potrebná jeho modernizácia s doplnením ďalších pouličných svietidiel.

Občania ďalej navrhujú celkovú modernizáciu obecného rozhlasu s tým, že rozvody vedené vzduchom budú nahradené vedením v zemi. Tiež sa dožadujú výmeny kábla vysokého napätia.

Plynofikácia:

Občania vyjadrili svoju spokojnosť s plynofikáciou obce. Čo ich znepokojuje, sú neustále sa zvyšujúce ceny za zemný plyn, čo núti obyvateľov obce hľadať lacnejšie alternatívy vykurovania domácností, čo sa nepriaznivo odzrkadľuje na stave životného prostredia v obci.

Iné:

- zlý stav internetového pripojenia v obci,
- slabý signál mobilnej siete Orange,
- zlý stav lyžiarskeho vleku v dedine,
- odvodnenie časti ihriska,
- upratať všetky staré objekty vedľa cesty a zlikvidovať všetky skládky vrátane piesku, štrku, dreva a pod.

***Záver:** Obyvatelia obce sa adresne a konkrétne vyjadrili k stavu technickej infraštruktúry v obci. Jej stav posudzovali často zo svojho subjektívneho hľadiska. Často bolo hlavným kritériom hodnotenia to, v ktorej časti obce bývajú. Všeobecne občania pociťujú hlavné nedostatky v oblasti cestnej infraštruktúry, v absencii parkovísk, odstavných plôch a chodníkov. Dožadujú sa dokončenia regulácie potoka, celkovej modernizácie verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu. Úlohou obce pri riešení uvedených problémov v obci je aktívne využívať všetky finančné nástroje so zameraním sa na využívanie projektov Európskeho spoločenstva.*

5. Aký je Váš názor na celkový vzhľad našej obce, separovaný odpad, veľkoplošné kontajnery v obci, čierne skládky, zeleň, oddychové zóny a pod.?

Občania sa k otázke stavu životného prostredia stavajú veľmi zodpovedne. Z odpovedí vyplýva ich záujem o zveľaďovanie obce a ochranu životného prostredia. Vyjadrili spokojnosť s celkovým zlepšením stavu obce, ktorému významne napomohla oprava školy a oprava cesty. Najčastejšie bola kladená požiadavka na zriadenie separovaného zberu v obci.

Občania požadovali predovšetkým kontajnery na sklo a zabezpečenie veľkokapacitných kontajnerov pre obec. Odpovedajúci ďalej navrhovali zriadenie oddychových zón v obci s vytípaním vhodných lokalít (ku kaplnke, cesta smerom na Bukovce), vybudovanie detského ihriska, osadenie lavičiek v obci, zriadenie obecného kompostoviska, vyznačiť cyklistické a korčuliarske trasy. Podnetný je návrh zavedenia povinnosti povinného kosenia tráv a burín v obci, aby sa zamedzilo zaburiňovaniu chotára. Pri nedodržovaní povinnosti občanov sankcionovať.

V spojitosti s obnovením ťažby v kameňolome respondenti vyjadrili svoje obavy zo značného zhoršenia celkového stavu životného prostredia obce.

Záver: Záujem občanov o stav životného prostredia v obci je veľký. Odpovedajúci mali veľa konštruktívnych a praktických návrhov na jeho zlepšenie. Z odpovedí často vyplýva, že sú si vedomí ako svojej zodpovednosti, tak aj zodpovednosti susedov a obyvateľov obce o stav ŽP v obci. Navrhované zlepšenia často nevyžadujú veľké finančné nároky. Často sú otázkou dobrého manažmentu obce, väčšej osvetvy v danej oblasti, spolupráce a ochoty občanov zúčastňovať sa aj formou dobrovoľníckej práce na aktivitách obce v oblasti ochrany životného prostredia a starostlivosti o chotár. V PHSR obce je potrebné podrobne zadefinovať priority a ciele v oblasti ochrany ŽP a navrhnúť alternatívy ich naplnenia.

6. Čo by sa dalo podľa vás realizovať v rozvoji školstva, zdravotníctva a sociálnych služieb, cestovného ruchu, kultúry a športu a spoločenského života v našej obci?

Navrhované aktivity v jednotlivých oblastiach:

Školstvo:

- rekonštrukcia materskej škôlky,
- aktivity pre mládež, zriadenie krúžkov,
- vybudovať park + ihrisko pre deti.

Zdravotníctvo:

zabezpečiť mesačnú/štvrt'ročnú periodicitu návštev lekára a zdravotného personálu v obci pre prestárlych a imobilných občanov.

Sociálne služby:

- výstavba nových bytoviek,
- vybudovať domov sociálnych služieb pre starších a osamelých občanov.

Cestovný ruch:

- modernizácia a obnova lyžiarskeho vleku a jeho opätovné uvedenie do prevádzky, vybudovanie prístupovej cesty k lyžiarskemu vleku a parkoviska,
- vybudovať malý penzión v obci + stravovacie zariadenie,
- propagácia obce cez internet,
- ponúkať produkty agroturizmu,
- vybudovať náučný chodník o obci, prípadne o miestnej faune a flóre.

Šport:

- dobudovať futbalové ihrisko, dobudovať prístrešok na futbalovom ihrisku, skultúrniť šatne, vybudovať minitribúnu (stupňové sedenie),
- prebudovať školské ihrisko na viacúčelové, vybudovanie hokejbalového ihriska,

- vybudovať tenisové kurty pre verejnosť,
- podpora športových klubov - futbal, tenis, cyklistika a pod.

Iné:

V pracovné dni posunúť autobusové spojenie z 13:00 h. pred 13:00 h .

Cez víkend posunúť autobusový spoj na 5:00 hod., v súčasnosti odchádza z obce o 5:10 hod.

Nestíhajú sa prípoje do práce.

Záver: Najviac respondentov si želá ďalší rozvoj cestovného ruchu a športu. Do týchto oblastí smerovala väčšina z ich požiadaviek a návrhov. Ide o reálne možné aktivity, ktoré sa v mnohých prípadoch dajú realizovať i z vlastného rozpočtu obecného úradu. V investičných dielach dominovala potreba obnovy lyžiarskeho vleku, vybudovania technického a sociálneho zázemia v okolí lyžiarskeho vleku a dobudovanie futbalového ihriska spolu s výstavbou novej tribúny. Zriadenie športovísk pre deti a mládež a rozšírenie spoločenských podujatí by vytvorili priestor pre pozitívne trávenie a organizovanie voľnočasových aktivít všetkých občanov obce a ich návštevníkov.

B/ POPIS SÚČASNEJ SOCIÁLNO-EKONOMICKEJ SITUÁCIE OBCE

B/1. Geografické údaje - prírodné podmienky

Obec Snežnica leží v severozápadnej časti Kysuckých vrchov v pramennej oblasti Snežnice. Obec je vzdialená od okresného mesta Kysucké Nové Mesto 7 km a od krajského mesta Žilina 10 km. Nadmorská výška stredu obce je 404 m n. m. Katastrálne územie obce Snežnica sa rozprestiera na ploche 5,511.339 m², hustota obyvateľstva je 179 obyvateľov na 1 km².

Jej pevný základ vytvára z južnej strany kryštalická bridlica a zo severnej strany tret'ohorné vápence so štruktúrami amonitov a belemnitov. Po obvode chotára sú nesúvislé lesy. Prírodnou dominantou obce je Veľký Vreť s nadmorskou výškou 819,5 m. Snežnica sa rozprestiera v úzkej doline, v obklopení ďalších vrchov - Malý Vreť, Brodňanka, Straník a Háj, pokrytých lesmi. Časť katastra obce tvorí prírodná rezervácia Brodňanka a medzi chránené prírodné útvary patria lipy na cintoríne. Charakteristickou pre obec je potočná radová zástavba, pretože domy sa stavali povedľa dvoch ramien potoka, ktoré sa v centre spájajú do jedného toku.

Územie obce možno zaradiť do mierneho klimatického pásma.

B/2. Osídlenie

Obec vznikla okolo polovice 14. storočia. Prvá písomná zmienka o existencii Snežnice je zapísaná v Žilinskej knihe vydanej V. Chaloupeckým v roku 1426 (Sneznycz). V knihe je zmienka o richtárovi obce. Obec patrila do roku 1439 strečnianskemu panstvu a neskôr od roku 1511 k starhradskému panstvu. Dedičné richtárstvo získal v roku 1563 Ján Beňdik (Beňdik) listinou od starhradského panstva, ktorá bola spísaná na základe Žilinského (magdeburského) práva. V roku 1598 bolo v obci 10 domov a mlyn, v roku 1784 34 domov, 35 rodín a 243 obyvateľov. V roku 1850 tu žilo 352 obyvateľov, ktorí žili v drevených domoch. Zaoberali sa drevorubačstvom, chovom oviec, poľnohospodárstvom a drotárstvom. V 19. storočí boli v obci len tri murované kamenné stavby: klasická zvonica z prvej polovice 19. storočia, ktorá sa zachovala ako historická pamiatka, zo sklonku storočia židova sýpka a jeden dom - murovanica. Tvár obce sa začala veľmi výrazne meniť po svetovej hospodárskej kríze v roku 1933.

Symboly obce

Erb obce zobrazuje v červenom štíte strieborného spätne hľadiaceho holuba so zelenou ratolesťou v zlatom zobáku, sediaceho na zlatom tŕňovom kríku, ktorý vyrastá zo zelenej oblej pažite.

Erb obce Snežnica bol posúdený a odporučený Heraldickou komisiou. Je zapísaný v Heraldickom registri SR pod signatúrou S-170/98.

erb obce

B/3. Obyvateľstvo

Obec Snežnica môžeme charakterizovať ako menšie vidiecke sídlo s obytnou funkciou s perspektívou jej ďalšieho rozvoja a rozvoja vidieckeho turizmu a agroturistiky.

Retrospektívne údaje zo sčítaní

Rok sčítania	Obyvatelia	Domy
1850	-	-
1869	309	-
1880	308	41
1890	346	48
1900	405	61
1910	414	70
1921	492	79
1930	552	101
1950	701	139
1961	989	190
1970	1 044	215
1980	1 037	238
1991	960	235
2001	957	242

Zdroj: Štatistický úrad SR

Prehľad pohybu obyvateľstva v obci Snežnica za rok 2005, Demografia 2005

	Muži	Ženy	Spolu
Počet obyvateľov	481	516	997
v tom predproduktívny vek (0-14)	100	97	197
produktívny vek (ženy 15-54), muži (15-59)	319	274	593
poproduktívny vek (ženy 55+, muži 60+)	62	145	207
Priemerný vek	35,24	39,41	37,40
Index starnutia	62,00	149,48	105,08
Počet živonarodených spolu	9	8	17
Počet zomretých spolu	11	2	13
Prirodzený prírastok (úbytok)	-2	6	4
Počet prisťahovaných spolu	6	8	14
Počet vystáňovaných spolu	5	3	8
Saldo migrácie spolu	1	5	6
Saldo zahraničnej migrácie spolu	0	0	0
Celkový prírastok (úbytok) spolu	-1	11	10
Počet sobášov			3
Počet rozvodov			1
Počet potratov			1
v tom počet umelých prerušení tehotenstva			1
Počet mŕtvo narodených spolu			0

Zdroj: Štatistický úrad SR

B/3.1 Veková štruktúra obyvateľstva

Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a veku v obci Snežnica

Vek	Muži	Ženy	Obyvateľstvo	
			úhrn	v %
0 - 5	39	35	74	7,7
6 - 14	51	48	99	10,3
Produktívny	311	270	581	60,7
Poproduktívny	66	137	203	21,2
Priemerný vek	35,4	39,1	37,3	

Zdroj: Štatistický úrad SR, Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001

Na území obce žilo k 31.12.2007 1.007 obyvateľov. Z toho detí do 18 rokov 226, mužov od 18 do 60 rokov 308, žien od 18 do 55 rokov 261. Hustota obyvateľstva je 179 obyvateľov/km².

B/3.2 Národnostná štruktúra obyvateľstva

Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti v obci Snežnica v roku 2005

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	480	512	992
Maďarská	0	0	0
Rómska	0	0	0
Česká	1	3	4
Nemecká	0	0	0
Poľská	0	0	0
Ostatné, nezistené	0	1	1
Spolu	481	516	997

Zdroj: Štatistický úrad SR

B/3.3 Náboženské vyznanie obyvateľstva

Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania

Náboženské vyznanie/cirkev	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	441	470	911
Pravoslávna cirkev	0	1	1
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1	1	2
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	3	5	8
Bez vyznania	16	8	24
Nezistené	6	5	11
Spolu	467	490	957

Zdroj: Štatistický úrad SR, Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001

Najväčší počet obyvateľov obce Snežnica je rímskokatolíckeho náboženského vyznania 95,19 %, náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia je 0,84 % obyvateľov, evanjelickej cirkvi augsburského vyznania je 0,21 % obyvateľov, pravoslávnej cirkvi je 0,10 % obyvateľov, bez vyznania je 2,51 % obyvateľov a u 1,15 % obyvateľov nebolo zistené náboženské vyznanie.

B/4. Domový a bytový fond

Domy, byty a ukazovatele bývania v obci Snežnica

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Bytový fond spolu
Domov spolu	271	1	0	272
Trvale obývaných domov	241	1	0	242
v tom vlastníctvo:				
štátu	-	-	-	-
bytového družstva	-	-	-	-
obce	-	-	-	-
fyzickej osoby	241	1	0	242
právnickej osoby	-	-	-	-
ostatných	0	0	0	0
Neobývaných domov	30	0	0	30
z toho: určených na rekreáciu	7	0	0	7
priemerný vek domu	39	36	-	39
Bytov spolu	305	6	0	311
v tom: trvale obývané	275	6	0	281
v %	97,9	2,1	0	100
Veľkosť bytu:				
1 obytná miestnosť	11	2	0	13
2 izby	50	0	0	50
3 izby	93	2	0	95
4 izby	74	2	0	76
5+ izieb	47	0	0	47

Zdroj: Štatistický úrad SR, Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001

Bytový fond stav k 31.12.2005

Bytový fond	Počet
Prírastky bytov (vr. úz. zmien) - spolu	8
v tom vo vlastníctve územnej samosprávy	6
v súkromnom tuzemskom vlastníctve	2
k 31. 12. Stav bytov spolu	326
Záhradné chaty	12
Garáže	34

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vybavenie trvale obývaných bytov v obci Snežnica

Vybavenie	Počet	
	byty	osoby v bytoch
Bytov spolu	281	953
z toho		
s plynom zo siete	240	839
s vodovodom		
v byte	274	925
mimo bytu	1	3
bez vodovodu	1	7
nezistené	5	18
s kanalizáciou		
pripojka na kanalizačnú sieť	118	393
septik (žumpa)	157	539
so splachovacím záchodom	224	809
s kúpeľňou alebo sprchovacím kútom		

Zdroj: Štatistický úrad SR, Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001

Rozvoj bytovej politiky

V obci je 241 trvale obývaných rodinných domov, 1 bytový dom a 30 neobývaných domov, z toho 7 určených na rekreáciu.

Dlhodobým zámerom samosprávy obce bude pokračovať vo výstavbe rodinných domov v jej katastrálnom území. Doterajší demografický vývoj v obci dáva predpoklad zvyšujúceho sa počtu obyvateľov obce v nasledujúcich rokoch. Predpokladom je, že v obci bude v roku 2017 1.100 obyvateľov.

Od roku 2005 prebieha v obci komasácia pozemkov. Predpoklad ukončenia v roku 2010. Proces komasácie umožní občanom a obci získať stavebné pozemky na výstavbu hromadnej bytovej výstavby (HBV) a individuálnej bytovej výstavby (IBV) v týchto lokalitách:

- Pod Brodencom - cca 50 pozemkov pre IBV,
- Humnište Zábreh - cca 30 až 40 pozemkov pre IBV,
- Pod Vretenom - cca 30 až 35 pozemkov pre IBV,
- Pod Vretenom - 4 až 5 pozemkov pre HBV,
- Za Humnami - cca 20 pozemkov pre IBV,
- Pod Hájom - cca 25 pozemkov pre IBV.

V intraviláne obce, v existujúcej radovej zástavbe v prelukách, je možné zrealizovať výstavbu ďalších 15 domov.

Zároveň sa bude v súlade s platnými normami Slovenskej republiky v obci každoročne koncepcne rozširovať územie jej intravilánu.

V plánovaných lokalitách HBV a IBV je potrebné dobudovať infraštruktúru, ktorá je v rôznych lokalitách v rôznych etapách prípravy. V lokalite Pod Brodencom, na ktorú bezprostredne nadväzuje lokalita Humnište Zábreh, je potrebné vybudovanie miestnej komunikácie, ktorá umožní prístup k jednotlivým pozemkom.

Obec svojou polohou - blízkosťou k okresnému a krajskému mestu, prírodnými danosťami a dynamickým rozvojom infraštruktúry obce - vybudovaná kanalizácia, zrekonštruovaná cestná infraštruktúra, zrekonštruovaná budova základnej školy, intenzívna snaha obce pri vyčleňovaní stavebných pozemkov pre IBV - spĺňa predpoklady perspektívneho sídelného útvaru, ktorý svojim obyvateľom poskytuje predovšetkým kvalitné zdravé životné prostredie a spolu s vybudovanou infraštruktúrou poskytuje požadovanú úroveň a kvalitu života. Pri rozvoji bytovej výstavby v obci je potrebné postupovať v súlade s urbanistickými zámermi obce vypracovanými na základe predpokladaného demografického rozvoja obce a analýzy súčasného stavu, v nadväznosti na existujúce zastavané územie.

Predpokladaný počet novovybudovaných rodinných domov v časovom horizonte 2008-2017 je 50 domov.

C/ HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA

K tradičným pracovným činnostiam obyvateľov Kysúc patrilo pestovanie poľnohospodárskych plodín, spracovanie dreva, chov oviec a dobytká, tkáčstvo a drotárstvo. Tvrdé životné podmienky v podhorskej dedine, nedostatok pracovných príležitostí a neúrodné roky boli príčinou vysťahovalectva do rôznych krajín Európy, Severnej a Južnej Ameriky. Obyvatelia odchádzali za prácou aj na Ostravsko alebo na sezónne poľnohospodárske práce do Čiech. Vplyv na rozvoj zamestnanosti obyvateľstva mala výstavba cesty z Kysuckého Nového Mesta do Snežnice, čím sa získalo aj spojenie do Žiliny. V súčasnosti obyvatelia pracujú predovšetkým v blízkych priemyselných centrách ako Kysucké Nové Mesto a Žilina. V obci je v súčasnosti 504 ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Zastúpenie obyvateľstva podľa najvyššie skončeného stupňa školského vzdelania

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
Základné	80	165	245
Učňovské (bez maturity)	196	118	314
Stredné odborné (bez maturity)	-	-	-
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	25	8	33
Úplné stredné odborné (s maturitou)	43	72	115
Úplné stredné všeobecné	8	20	28
Vyššie	1	1	2
Vysokoškolské bakalárske	-	-	-
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	15	10	25
Vysokoškolské doktorandské	-	-	-
Vysokoškolské spolu	15	10	25
Vysokoškolské podľa zamerania:			
- univerzitné	5	6	11
- technické	5	0	5
- ekonomické	5	4	9
- poľnohospodárske	-	-	-
- ostatné	-	-	-
Ostatní bez udania školského vzdelania	5	5	10
Ostatní bez školského vzdelania	0	3	3
Deti do 16 rokov	94	88	182
Úhrn	467	490	957

Zdroj: Štatistický úrad SR, Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001

Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2001

	Zamestnanec pracujúci za mzdu, plat, iný druh odmeny	Členovia produkčných družstiev	Podnikatelia bez zamestnancov	Podnikatelia so zamestnancami	Vypomáhajúci v rodinnom podniku	Ostatní a nezistení	Ekonomicky aktívni	
							spolu	z toho robotníci
Muži	196	0	17	9	0	51	273	153
Ženy	175	0	2	3	0	51	231	118
spolu	371	0	19	12	0	102	504	271
v %	73,6	0	3,8	2,4	0	20,2	100	53,8

Zdroj: Štatistický úrad SR, Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001

Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	2	0	2	0
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	0	1	1	1
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	1	1	1	1
Priemyselná výroba	41	49	90	76
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	9	3	12	11
Stavebníctvo	56	3	59	45
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	26	42	68	49
Hotely a reštaurácie	6	16	22	17
Doprava, skladovanie a spoje	15	9	24	17
Peňažníctvo a poisťovníctvo	0	3	3	2
Nehnutelnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	5	5	10	6
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	16	13	29	14
Školstvo	5	16	21	9
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	1	13	14	13
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	20	6	26	0
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-
EA bez udania odvetví	70	52	122	17
Spolu	273	231	504	278

Zdroj: Štatistický úrad SR, Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001

Pri najväčšom počte obyvateľov (122) nie je presne špecifikované ekonomické odvetvie, v ktorom sú zamestnaní, zo špecifikovaných sú navyše zastúpené odvetvia priemyselná výroba - 90, veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru - 68, stavebníctvo - 59 osôb.

V navrhovanom období sa v krátkodobom horizonte predpokladá vytvorenie nových pracovných miest v obci, predovšetkým v oblasti budovania infraštruktúry, občianskej vybavenosti, z dlhodobého hľadiska v oblasti cestovného ruchu a poskytovania služieb pre návštevníkov obce Snežnica a širšieho okolia.

C/1. Výrobná činnosť

Obec Snežnica nemá rozšírenú priemyselnú ani výrobnú základňu. V intraviláne obce sa nachádza areál spoločnosti LOM SB, s. r. o. - vápencový kameňolom, ktorej podnikateľská činnosť je zameraná na ťažbu kameňa. Ďalšie podnikateľské aktivity v obci prevádzkujú malí podnikatelia a živnostníci. Ich zameranie sa v priebehu rokov mení a počet je nestabilný.

V súčasnosti na území obce vyvíjajú svoju činnosť nasledujúce podnikateľské subjekty, ktoré zahŕňujú rôzne formy podnikania:

- LOM SB, s. r. o. - ťažba kameňa
- Ekobet - komínové systémy
- Akomont - komínové systémy
- Drevonet - spracovanie dreva

Všetky vyššie uvedené subjekty (okrem LOM SB, s. r. o.) majú svoje prevádzky situované v areáli bývalého štátneho majetku na konci obce.

Blízkosť obce Snežnica k centráram priemyselnej výroby (Kysucké Nové Mesto 7 km, Žilina 10 km) s rozvinutou výrobnou infraštruktúrou a sieťou obchodu a služieb zabraňuje intenzívnejšiemu rozvoju podnikateľských aktivít v obci. Z tohto dôvodu sa nepredpokladá vytváranie vlastnej priemyselnej a výrobnéj základne v obci.

C/2. Poľnohospodárska výroba

Z celkovej výmery obce 5,511.339 m² tvorí poľnohospodárska pôda 2,717.579 m² (orná pôda 537.530 m², záhrady 126.529 m², ovocné sady 5.010 m², trvalý trávny porast 2,048.510 m²).

V roku 1960 bolo v Snežnici založené Jednotné roľnícke družstvo (JRD). Malo 70 členov.

V roku 1965 JRD prevzali štátne majetky.

V súčasnosti pôsobia v obci v oblasti poľnohospodárstva tieto podnikateľské subjekty:

- Agrofarma - chov oviec, chov hydiny,
- Borák Štefan - chov dobytky, oviec, kôz, koní.

V súčasnosti v obci nepôsobí žiadny podnikateľský subjekt, ktorého činnosť by bola zameraná na pestovanie poľnohospodárskych plodín.

Časť poľnohospodárskej pôdy v obci obhospodarujú obyvatelia vo forme záhumienkov, časť je využívaná na chov hospodárskych zvierat, zostávajúce plochy nie sú intenzívne obhospodarované. V tých častiach chotára, kde nie sú pozemky intenzívne obhospodarované dochádza k zaburiňovaniu a zarastaniu pôdy z náletov, čím sa významne znižuje kvalita životného prostredia obce.

V obci sa prejavuje všeobecný trend znižovania významu poľnohospodárstva ako zdroja zabezpečovania obživy pre obyvateľstvo. Stúpa však jeho význam pri krajínotevorbě a udržiavaní kultúrnej krajiny.

Súčasná krajinná štruktúra a využitie územia katastra obce Snežnica

Celková výmera územia v m ²						
Celková výmera územia obce	v tom		Nepoľnohospodárska pôda			
	Poľnohospodárska pôda spolu	Nepoľnohospodárska pôda spolu	v tom			
			lesný pozemok	vodná plocha	zastavaná plocha a nádvorie	ostatná plocha
5,511.339	2,717.613	2,793.726	2,247.030	16.667	249.025	281.004

Zdroj: Štatistický úrad SR

Poľnohospodárska pôda v obci Snežnica

Poľnohospodárska pôda spolu v m ²	Orná pôda m ²	Záhrada m ²	Trvalý trávny porast v m ²
2,717.613	537.564	126.529	2,048.510

Zdroj: Štatistický úrad SR

C/3. Lesné hospodárstvo

Celková plocha lesných pozemkov v katastrálnom území obce je 2,251.176 m². Geograficky patrí územie k severozápadnej časti Kysuckých vrchov.

Lesné pozemky sú pokryté listnatými a ihličnatými porastami.

110 hektárov lesov a lúk z celkového katastra obce obhospodaruje Pozemkové spoločenstvo účasti na urbáriate. Spoločenstvo má 336 členov. Svojou činnosťou aktívne podporuje spoločenský a hospodársky rozvoj obce.

C/4. Cestovný ruch

Stredisko zimných športov - Bukovina

Potencionálnou lokalitou pre vznik strediska zimných športov v obci je lokalita Bukovina. V súčasnej dobe je v danej lokalite obcou prevádzkovaný lyžiarsky vleč o dĺžke 400 m. Zámerom obce a spolupracujúcich podnikateľských subjektov je vybudovať v tejto lokalite stredisko lyžiarskych športov regionálneho významu - dobudovať a zmodernizovať vleč do celkovej dĺžky cca 1.000 m s realizovaním komplexnej obslužnej infraštruktúry v intenciách požiadaviek súčasnej doby.

Predpokladom úspešnej realizácie projektového zámeru vybudovania strediska zimných športov bude komplexné zhodnotenie danej lokality a následná úspešná realizácia jednotlivých etáp implementačného procesu podnikateľského zámeru.

Tento projektový zámer bude klásť zvýšené nároky nielen na ľudské zdroje, ale aj na partnerskú spoluprácu zúčastnených subjektov a finančnú stránku projektu.

C/5. Obchod a služby

- COOP Jednota SD - rozličný tovar
- Dabo Večierka - rozličný tovar
- Oáza pohoda u kalnej vody - pohostinstvo
- Pohostinstvo Labuda

Sieť služieb v obci je málo rozvinutá. Úlohou obce v oblasti obchodu a služieb je vytvárať vhodné podnikateľské prostredie pre existujúce prevádzky a poskytované služby a v prípade záujmu zo strany živnostníkov podporovať vznik nových predajní a prevádzok.

D/ INFRAŠTRUKTÚRA

D/1. Dopravná infraštruktúra

Obec Snežnica leží mimo hlavných dopravných trás a koridorov Slovenskej republiky. Dopravná dostupnosť obce je zabezpečená cestou prvej triedy E75 smer Žilina - Mosty u Jablunkova - Ostrava. V obci Oškerda sa schádza na cestu tretej triedy III/001166, ktorá pokračuje do obce Snežnica. Najbližšia železničná zastávka je vzdialená od obce 4 km - zastávka Brodno, na trati Žilina - Čadca.

Na štátnu cestu III. triedy o celkovej dĺžke 4,5 km nadväzuje sieť miestnych komunikácií celkovej dĺžky 7,5 km. Z toho bezprašných je 4,6 km. 100 % miestnej cestnej siete je majetkovo-právne vysporiadaných a sú majetkom obce. Štátna cesta, ako aj miestne komunikácie sú po rekonštrukcii realizovanej v roku 2007 v dobrom technickom stave.

Dlhodobým zámerom obce je vybudovanie cestného telesa spájajúceho obec Snežnica s obcou Zástranie. Cesta by zjednodušila spojenie s obcami Zástranie, Teplička nad Váhom a uľahčila by prístup obyvateľstva do regiónu Turca a mesta Žilina. Táto aktivita zaradená do priorit rozvoja obce si bude vyžadovať dlhodobú a cieľavedomú spoluprácu samospráv obcí Snežnica a Zástranie a aktívnu účasť obyvateľov, predovšetkým pri riešení vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých bude komunikácia vybudovaná.

Parkoviská

Parkovanie v obci prebieha v rámci hlavnej komunikácie, na miestnych komunikáciách a pri futbalovom ihrisku. Priebežné parkovanie popri hlavnej komunikácii a miestnych komunikáciách ohrozuje bezpečnú prevádzku na pozemných komunikáciách. Bude potrebné rozšírenie parkovacích plôch v obci, predovšetkým pri objektoch občianskej vybavenosti. Počet a rozsah parkovacích plôch je nedostatočný, technicky nevyhovujúci. V širšom časovom horizonte treba riešiť predovšetkým parkovacie plochy v centre obce a pri nových obytných častiach.

Mosty, lávky pre peších, chodníky

V obci je vybudovaných 14 mostov premošťujúcich miestny potok a 8 lávok pre peších.

V širšom časovom horizonte bude potrebné posúdenie technického stavu mostov a lávok a podľa zisteného stavu vykonať ich údržbu a opravu.

V obci nie sú vybudované chodníky. Technické parametre komunikácie tretej triedy, ktorá vedie obcou, spolu s miestnymi komunikáciami vo veľkej miere nespĺňajú podmienky pre vybudovanie súbežných chodníkov. Z dlhodobého hľadiska je v obci naplánované vybudovanie súbežných chodníkov na tých úsekoch ciest, kde je to možné v súlade s bezpečnou prevádzkou na pozemných komunikáciách.

Dopravné spojenie

Pravidelná autobusová doprava v obci začala 17. mája 1951 zavedením autobusovej linky zo Snežnice do Žiliny.

Hromadná preprava osôb je zabezpečovaná autobusovou dopravou SAD Žilina, a.s.

V obci sú 4 autobusové zastávky - pri Základnej škole, pri zvonici, pri Moravcovi a na vyšnom konci obce. Zastávky boli v roku 2007 rekonštruované a v súčasnej dobe poskytujú cestujúcim požadovaný komfort.

D/2. Technická infraštruktúra

Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou

Na začiatku 90. rokov dvadsiateho storočia bola v obci realizovaná generálna oprava vodovodu. Obec má v súčasnosti vybudovaný vlastný vodovod s dvoma samostatnými vodojemami, každý o objeme 100 m³, ktoré sú vybudované v lokalitách Chotáre a Gáreň. Obecný vodovod je pre prípad nedostatočnej kapacity dvoch miestnych zdrojov napojený tiež na vodný zdroj Nová Bystrica. Dĺžka vodovodu je 9.500 m. Vodovodnou infraštruktúrou je pokrytých 274 domov a všetky budovy občianskej vybavenosti v obci. Všetky jestvujúce vedenia a objekty pre rozvod vody sú majetkom obce. Správcom verejného vodovodu je obec. V obci existuje niekoľko skupinových vodovodov. Ich užívatelia sa postupne napájajú na obecný vodovod.

Kanalizácia

Obec má vybudovanú kanalizačnú sieť v rozsahu 95 % z celkovej požadovanej dĺžky. Dĺžka súčasnej kanalizačnej siete je 7.500 m. Kanalizačná sieť je v majetku a v správe obce. Čistiareň odpadových vôd je v skúšobnej prevádzke a na začiatku roka 2008 prebieha proces jej spustenia do plnej prevádzky. Na kanalizačnú sieť sú s výnimkou 6 domácností napojené všetky domácnosti v obci. Zostávajúce domácnosti (6) riešia likvidáciu odpadových vôd žumpami alebo septikmi. Po celkovom dobudovaní kanalizačnej siete bude potrebné zrealizovať pripojenie zostávajúcich domácností na verejnú kanalizačnú sieť. Jestvujúce žumpy a septiky bude potrebné zlikvidovať.

Plynofikácia v obci

V rokoch 1993-1994 bola obec plynofikovaná. Na miestnu plynofikáciu je pripojených cca 80 % domácností. Technické parametre a kapacitné možnosti plynových rozvodov umožňujú pripojenie sa všetkých domácností v obci.

Zásobovanie obyvateľstva elektrickou energiou

Elektrická sieť bola daná do užívania 21. mája 1948. Odberatelia v obci sú zásobovaní z distribučných trafostaníc VN/NN v počte 3. Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečované prostredníctvom elektrických sietí a zariadení Stredoslovenskej energetiky a. s. - distribučnej a dodávateľskej energetickej spoločnosti pôsobiacej v Žilinskom regióne. V riešenom období 2008-2017 je potrebné dobudovať minimálne 1 resp. 2 nové distribučné trafostanice. Ich presný počet a inštalovaný výkon bude navrhnutý v súlade s rozvojom individuálnej bytovej výstavby v obci.

Verejné osvetlenie, obecný rozhlas

Stav verejného osvetlenia je nevyhovujúci. Verejné osvetlenie je zastaralé s končiacou životnosťou, s nainštalovanými neekonomickými žiarivkami. Celkový počet svetelných bodov verejného osvetlenia v obci je 100 svietidiel. Do priorit obce bude začlenená celková rekonštrukcia verejného osvetlenia spolu s inštaláciou ekonomicky úsporných žiariviek a rozšírením nových svetelných bodov v častiach s plánovanou novou bytovou výstavbou.

V obci je vybudovaný miestny rozhlas. V súčasnej dobe je toto zariadenie technicky aj morálne zastaralé. Je potrebná celková rekonštrukcia a modernizácia rozvodov, stĺpov a technického zariadenia miestneho rozhlasu.

Napojenie na telekomunikačné a informačné siete, telekomunikačné zariadenia, pošta, informačná spoločnosť

Telefonizácia územia Snežnica je riešená z digitálnej telefónnej ústredne nachádzajúcej sa v budove obecného úradu, danej do užívania v roku 1999.

Verejný telefónny automat sa v obci nachádza na budove COOP Jednota.

Obec má zabezpečené pokrytie signálmi mobilných operátorov pôsobiacich na území Slovenskej republiky.

V obci je od roku 1999 zriadená káblová televízia s ponukou 23 programov. Na káblovú televíziu je napojených 80 % domácností. Zostávajúce domácnosti si príjem televízneho aj rozhlasového signálu zabezpečujú individuálne.

Internetové pripojenie je zavedené v budove obecného úradu, v budove základnej školy - špecializovaná učebňa výpočtovej techniky. Zapojenie internetu v domácnostiach si domácnosti zabezpečujú individuálne a nie je centrálné evidované.

V roku 1996 bola pri príležitosti 570. výročia prvej písomnej zmienky o obci vydaná informačná publikácia o obci „Snežnica“.

Informačný portál obce www.sneznica.sk je potrebné zaktualizovať a rozšíriť o informácie predovšetkým z oblasti cestovného ruchu a poskytovania služieb v obci.

V obci nie sú umiestnené turistické informačné tabule, ktoré by informovali o peších turistických trasách a cyklotrasách v jej katastri.

Poštové služby pre obec sú zabezpečované priamo v obci Poštou Snežnica, ktorá sídli v budove obecného úradu. Poštová úradovňa má samostatný vstup do svojich priestorov. Poštové smerovacie číslo Pošty Snežnica je 023 32.

D/3. Povrchové vody

Z hľadiska hydrologického členenia patrí územie do povodia rieky Kysuca. Je odvodňované tokom Snežnica.

Potok Snežnica

Potok Snežnica tvorí ľavostranný prítok rieky Kysuce. Meria 6,5 km a je potokom IV. rádu. Pramení na juhozápadnom svahu Kučerovky (744,1 m n. m.) v nadmorskej výške okolo 650 m n. m., preteká Kysuckou vrchovinou, pod celkom Kysucké bradlá. Najprv tečie na juh, oblúkom sa stáča a na krátkom úseku tečie na západ, zľava priberá dva prítoky od obce Zástranie. Ďalej pokračuje severozápadným smerom cez obec Snežnica, z pravej strany priberá prítok spod Klina a preteká cez bradlové pásmo Kysuckej vrchoviny, pričom vytvára hlboké údolie medzi masívmi Brodnianky (719,8 m n. m.) na juhu a Malého Vretena (653,0 m n. m.) na severe. Napokon preteká cez obec Oškerda a neďaleko nej ústi v nadmorskej výške okolo 340 m n. m. do rieky Kysuca.

Potok je z veľkej časti v intraviláne obojbrežne vyregulovaný. Premosťuje ho 14 mostov a 8 lávok pre peších. Na prítoku potoka spod Klina v hornej časti obce je vybudovaná zdrž, ktorá v čase zvýšenej hladiny rieky zabraňuje vyliatiu sa rieky z koryta a vzniku hospodárskych škôd.

D/4. Vodohospodárske opatrenia

Obojbrežná regulácia

Výstavba regulácie potoka, ktorá začala v medzivojnovom období 20. storočia, bola ukončená v roku 1936. Kameň použitý na jej výstavbu pochádzal z miestneho kameňolomu.

V súčasnosti zostáva obnoviť a dobudovať cca 300 m obojbrežnej regulácie v dolnej časti obce, ktorá bola poškodená počas záplav.

Vybudovanie zdrže resp. suchého poldra

Obec bola v rokoch 1997, 2000 a 2006 postihnutá povodňami, ktoré spôsobili škody na majetku občanov a obce spolu za viac ako 25 miliónov slovenských korún. Klimatické zmeny, ktorých svedkami sme v súčasnosti, meniace sa zrážkové pomery a teplotný režim atmosféry, čoraz častejšie prinášajú riziko záplav a povodní na riešenom území. Zámerom obce je v spolupráci so správcom vodného toku Povodím Váhu a ďalšími príslušnými štátnymi orgánmi vybudovať v lokalite Za potôčkom vodohospodársku stavbu - zdrž resp. suchý polder, ktorá by zabránila ďalším možným škodám. Realizácii projektu výstavby objektu bude predchádzať podrobný prieskum riešeného územia, analýzy zistených údajov spolu s vypracovaním štúdií a dokumentov v súlade s platnými normami EÚ a Slovenskej republiky. V čase prípravy Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja pre obec bola táto aktivita v štádiu projektovej prípravy.

E/ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Do katastra obce zasahuje prírodná rezervácia Brodnianka nachádzajúca sa vpravo od obce pri vstupe od obce Oškerda. Bola vyhlásená v roku 1975. Tvoria ju vápencové skaly rozbrázdnené úzkymi žľabmi. Najcennejší je súvislý dubový porast, ktorý tu má jeden z najsevernejších výskytov na Slovensku.

Z prírodných fenoménov je pozoruhodný lom pri ceste smerujúcej do obce, v ktorom sa vyskytujú skameneliny drobných morských živočíchov - amonity. Pozoruhodná je lipa pri kostole v strede obce, ktorá má v prsnej výške obvod 420 cm a patrí medzi 10 najmohutnejších stromov na Kysuciach.

Obec má vybudovanú kanalizáciu pokrývajúcu 95 % riešeného územia. Novovybudovaná čistiareň odpadových vôd je v súčasnosti v skúšobnej prevádzke. Jej spustenie a plná prevádzka je naplánovaná na rok 2008. Podstatná časť potoka Snežnica je zregulovaná. Na jeho pravom prítoku je vybudovaná zdrž, pre ochranu pred povodňami a záplavami. V súčasnej dobe je vypracovávaný projekt na vybudovanie protipovodňovej zdrže na rieke Snežnica v časti Za potôčkom.

Negatívnymi faktormi, ktoré ovplyvňujú celkový stav životného prostredia v obci je neobhospodarovaná poľnohospodárska pôda, zarastanie chotára z náletov a jeho zaburiňovanie. Schátralé hospodárske objekty a neudržiavané dvory pri niektorých rodinných domoch narúšajú celkový vzhľad obce. Tento stav je v niektorých prípadoch zapríčinený nízkou solventnosťou vlastníkov nehnuteľností, ich odchodom za prácou a lepšími životnými podmienkami do väčších mestských aglomerácií prípadne do zahraničia.

Kvalita ovzdušia v obci je ovplyvnená produkciou emisií z lokálnych zdrojov znečistenia ovzdušia (miestny lom, výrobné prevádzky) a taktiež diaľkovým prenosom škodlivín. Obec je plynofikovaná, znečistenie ovzdušia spôsobené emisiami z lokálneho vykurovania je minimalizované.

Na území obce sa nenachádza žiadna riadená skládka odpadov. Obec nemá vybudované kompostovisko. Odvoz odpadu má obec zabezpečený zmluvne podľa druhu odpadu. Vývoz a uloženie komunálneho odpadu je zabezpečený prostredníctvom spoločnosti T + T a. s. Žilina s dvojtýždňovou periodicitou. Vývoz triedeného odpadu (sklo a plasty) zabezpečuje spoločnosť Veronika a. s. Dežerice.

K zlepšeniu životného prostredia obce prispeje nielen dobudovanie a spustenie kanalizačnej siete do plnej prevádzky, ale i vybudovanie kompostoviska v súlade s platnými právnymi normami SR a zvyšovanie povedomia občanov o potrebe ich aktívnej účasti pri ochrane životného prostredia obce a tvorbe kultúrnej krajiny.

F/ OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Obecný úrad

Administratívne zariadenie v obci reprezentuje obecný úrad v centre obce. Administratívne priestory obecného úradu sídlia v priestoroch viacúčelovej budovy kultúrneho domu na prvom poschodí.

Viacúčelová budova kultúrneho domu

V 50. rokoch minulého storočia bola v obci postavená malá budova miestneho národného výboru. V 60. rokoch bola na jej mieste vybudovaná budova kultúrneho domu. Prechodnú dobu v nej sídlila materská škola.

Od roku 1950 bolo v priestoroch kultúrneho domu v prevádzke kino. S rozvojom televízneho vysielania táto tradícia v obci postupne zanikla. V roku 1967 bola daná do prevádzky sála kultúrneho domu s kapacitou pre 170 ľudí. V súčasnosti sú v priestoroch kultúrneho domu organizované kultúrne a spoločenské podujatia pre širokú verejnosť. Občania priestory kultúrneho domu využívajú pri rôznych rodinných oslavách a stretnutiach.

Na prízemí objektu sa nachádzajú spoločenské priestory, kuchyňa, hygienické zariadenia, klub mládeže. Na poschodí sú kancelárie obecného úradu, zasadačka, obecná knižnica. Samostatný vstup je do priestorov pošty.

Budova prešla čiastočnou rekonštrukciou - prestavba vstupu do budovy, výmena výplní dverových otvorov na prízemí, vybudovanie zádveria a náter strešnej krytiny. V rámci zvýšenia variability využívania objektu obec pripravuje rekonštrukciu a prestavbu prízemia so zmenou dispozičného riešenia, výmenu okenných konštrukcií na budove, výmenu rozvodov kúrenia, inštaláciu klimatizácie. Projekt rekonštrukcie kultúrneho domu je v štádiu rozpracovania.

Obecná knižnica

Obecná knižnica je zriadená v priestoroch budovy kultúrneho domu. Jedná sa o samostatne prístupnú miestnosť na 1. poschodí objektu. Knižnica je prevádzkovaná každú stredu v čase od 15:00 do 19:00 hodiny. Má evidovaných 5.795 knižničných jednotiek, veľký počet časopisov a iných periodík. 133 zaregistrovaných čitateľov je predovšetkým z radov mládeže a detí. V knižnici nie je inštalovaný prístup na internet s prístupom pre zaregistrovaných čitateľov resp. širokú verejnosť.

Dobrovoľný hasičský zbor, požiarňa zbrojnica

Dobrovoľný hasičský zbor v obci vznikol v roku 1924. DHZ, ktorý pôsobí v obci, má dnes 65 členov pravidelne sa zúčastňujúcich súťaží v rámci okresu i kraja. Jeho členovia sa tiež aktívne zapájajú do spoločenského života v obci.

V obci nie je v súčasnosti vybudovaná požiarňa zbrojnica. Technické vybavenie zboru požiarnej ochrany je umiestnené v garáži situovanej v areáli viacúčelovej budovy kultúrneho domu. DHZ je vybavený príviesnou motorovou požiarňou striekačkou s príslušným vybavením (hadice a savice) a vozidlom AVIA Furgon. Vzhľadom k zastaralosti zariadenia je potrebné zakúpenie novej požiarnej techniky a potrebného vybavenia.

F/1. Sakrálne stavby a objekty

Kostol

17. septembra 1995 bol v obci vysvätený nový kostol zasvätený Sedembolestnej Panne Márii. Kostol projektoval Ing. arch. P. Čerňanský. Interiér kostola zdobí rezbárske dielo majstrov dielne Martina Barabáša z Kežmarku. Originálnu krížovú cestu vyrezal majster Štefan Praško z Kežmarku. Lavice zhotovil obyvateľ Snežnice O. Kukučík.

Zvonica z 18. storočia

Klasicistická zvonica je z prvej polovice 18. storočia. Nachádza sa priamo v strede obce a tvorí jednu z dominant obce.

Dom smútku

Dom smútku je situovaný na cintoríne. Budova je v dobrom stave. V roku 2007 bola zrealizovaná rekonštrukcia strešnej konštrukcie s výmenou strešnej krytiny.

Cintorín

V roku 1960 bol vybudovaný a vysvätený nový cintorín v obci. Rozloha cintorína je 0,2 ha. Plošný potenciál cintorína predpokladá dobu jeho využívania na ďalších 50 rokov.

V priestoroch cintorína sa nachádza vodovodná prípojka, objekt je oplotený. Na cintoríne je potrebné vybudovať chodníky so spevneným povrchom. V rámci administratívnych úkonov správy obce je potrebné elektronické spracovanie evidencie hrobových miest.

G/ ŠKOLSTVO

Materská škola

Materská škola v obci začala svoju činnosť 9. januára 1947. V prvých rokoch bola umiestňovaná do súkromných domov, neskôr bola situovaná do novostavby kultúrneho domu. Mala dve miestnosti, kuchyňu, šatne, hygienické zariadenia pre deti. Po presťahovaní sa základnej školy do nových priestorov sa pristúpilo k prestavbe starej základnej školy z roku 1913 na novú materskú školu. Na starom prízemnom objekte sa postavilo jedno poschodie a v marci 1974 bola daná do užívania. V 90. rokoch 20. storočia bola budova prebudovaná na obytný dom so 6 bytmi.

V súčasnej dobe sídli materská škola v samostatnom objekte v areáli základnej školy. V priestoroch MŠ sídli aj školská jedáleň, ktorá zabezpečuje stravovanie pre žiakov materskej a základnej školy. V školskej jedálni je k dispozícii 56 miest pri stole.

Materskú školu navštevuje 47 detí predškolského veku. V škole pracujú 4 kvalifikovaní pedagogickí pracovníci.

Budova súčasnej materskej školy je v nevyhovujúcom technickom stave a nespĺňa požiadavky kladené zo strany rodičov a pedagógov na daný druh vzdelávacieho zariadenia. Vybavenie tried je zastaralé. V záujme zvýšenia kvality poskytovaných služieb v oblasti vzdelávania a zvýšenia atraktívnosti výučby detí predškolského veku v tomto zariadení je potrebná celková rekonštrukcia, prístavba a modernizácia objektu spolu s obstaraním interiérového vybavenia a výpočtovej techniky.

Obec má v čase prípravy PHSR vypracovanú realizačnú dokumentáciu s vydaným platným stavebným povolením na celkové technické zhodnotenie objektu materskej školy.

Základná škola

V novej štátnej škole v Snežnici sa začalo prvýkrát vyučovať v roku 1913. V roku 1920 školu navštevovalo 113 detí, vyučovalo sa v dvoch triedach. V rokoch 1951-52 sa uskutočnila prestavba pôvodnej budovy školy z roku 1913. 22. októbra 1966 boli položené základy novej budovy Základnej deväťročnej školy a školskej bytovky. Prevádzka školy začala 2. septembra 1968. V nasledujúcich rokoch bola dobudovaná telocvična s priestormi školských dielní, jedáleň a celý areál školy.

Základnú školu v školskom roku 2007/2008 navštevuje 134 detí zo Snežnice a spádovej obce Oškerda. Výučba prebieha v ročníkoch 1 až 9. Žiaci majú možnosť výučby anglického jazyka. Škola má zriadenú špeciálnu učebňu výpočtovej techniky, ktorá je vybavená 12 počítačmi s pripojením na internetovú sieť. Učebňa PC je prístupná pre mládež a verejnosť každý deň v čase od 13:00 do 16:00 hod.

V škole vyučuje 14 kvalifikovaných pedagógov. O prevádzku školy a školskej jedálne sa stará 7 nepedagogických a technických pracovníkov.

V roku 2006 bola obcou zrealizovaná komplexná rekonštrukcia budovy základnej školy. Podstatnú časť finančných prostriedkov určených na rekonštrukciu obec získala prostredníctvom úspešného projektu „Zlepšenie podmienok vzdelávania na ZŠ Snežnica“ financovaného zo štrukturálnych fondov EÚ, Operačný program Základná infraštruktúra. Budova školy v súčasnosti svojím vybavením a sociálnym zázemím plne spĺňa požiadavky kladené na moderný výučbový proces. Zámerom zriaďovateľa je v spolupráci so zainteresovanými stranami komplexne dobudovať celý areál školy: zrekonštruovať objekty telocvične spolu s dielňami, prestavať súčasné antukové ihrisko na viacúčelové ihrisko s jeho využitím tak pre kolektívne, ako aj individuálne športy.

H/ ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Zdravotníctvo

V obci nie je zriadené zdravotné stredisko a nie je zabezpečená dochádzka praktického lekára do obce.

Hlavným zdravotníckym zariadením pre obyvateľov obce je zdravotnícke stredisko v meste Kysucké Nové Mesto s ordinačnými hodinami počas pracovných dní. Odborné zdravotné vyšetrenie občania absolvujú v blízkych mestách, prípadne podľa charakteru vyšetrenia cestujú do špecializovaných zdravotníckych zariadení aj mimo regiónu. Zriadenie zdravotného strediska v obci by pri súčasnom počte obyvateľov a z dôvodu blízkosti okresného a krajského mesta bolo nesystémovým a neekonomickým rozhodnutím samosprávy.

Sociálna starostlivosť

Cieľom sociálnej starostlivosti je pomáhať občanom prekonávať a zmierňovať sociálnu alebo hmotnú núdzu.

Sociálna starostlivosť pre starších a prestárlych občanov v obci je zabezpečovaná opatrovateľskou službou, ktorú zabezpečujú príbuzní týchto občanov.

Pre občanov, ktorí o túto službu požiadajú, je v spolupráci so školskou jedálňou zabezpečovaný v pracovných dňoch výdaj obedov.

V obci je potrebné zriadiť klub dôchodcov, ktorý by umožňoval starším ľuďom zapájať sa prostredníctvom jeho aktivít do života celej komunity.

Dom sociálnych služieb

Zvyšujúci sa počet občanov v poproduktívnom veku v našej spoločnosti vedie k zvýšenej potrebe budovania zariadení, kde by takýmto občanom bola poskytovaná celoročná starostlivosť, prípadne služby denného stacionára. V obci v súčasnosti nie je v prevádzke žiadne zariadenie sociálnej starostlivosti. Perspektívnou je myšlienka vybudovania sociálneho zariadenia a denného stacionára pre osamelých, prestárlych občanov a ľudí, ktorí potrebujú stálu zdravotnú a odbornú opatrovateľskú starostlivosť. Sociálne zariadenie bude s perspektívou poskytovania služieb pre občanov obce ako aj pre ďalších záujemcov predovšetkým z okolitých obcí.

Výstavba a prevádzka domu sociálnych služieb s plánovaným počtom 25 miest je zahrnutá do priorít obce pre obdobie 2008-2017.

I/ ŠPORT, SPOLOČENSKÝ ŽIVOT OBCE

Futbalové ihrisko

Súčasnú futbalovú ihrisko je situované v kopcovitom teréne v lokalite Pod Malým Vretenom. Ihrisko má vybudovanú budovu so sociálnym zázemím, drevený prístrešok, oplatenie. Je dostupné prostredníctvom miestnej komunikácie. Snahou obce je premiestniť futbalové ihrisko do lokality Na Podcestí, ktorá svojou dostupnosťou, reliéfom, expozíciou svahu a dostupnosťou úžitkovej vody lepšie spĺňa požiadavky na umiestnenie športového areálu. Úlohou obce je vysporiadať vlastníctvo pozemkov pod plánovanú výstavbu nového športového areálu a prevziať pozemky do majetku obce. Plánované futbalové ihrisko bude následne vybudované spolu s kompletnou infraštruktúrou a sociálnym zázemím.

Obecný športový klub

Začiatky organizovaného športu v obci Snežnica siahajú až do roku 1953, kedy bol založený klub, ktorý niesol názov SOKOL SNEŽNICA. Postupne sa zvyšovala materiálna vybavenosť a celková úroveň klubu, ktorý zmenil názov na TJ SNEŽNICA. Od roku 2000 sa klub pretransformoval z TJ na občianske združenie, zaregistrované na Ministerstve vnútra SR pod oficiálnym názvom OŠK SNEŽNICA. Počas celej doby pôsobnosti klub dosahoval a dosahuje významné úspechy v rámci regiónu a kraja.

V obci pôsobí aj stolnotenisový klub.

Kultúrno-spoločenské podujatia organizované v obci

Oslavy Dňa matiek, Medzinárodného dňa žien, uvítanie detí do života, slávnostné stretnutia so staršími spoluobčanmi, oslavy významných výročí a udalostí celospoločenského významu. Na veľmi dobrej úrovni boli a sú organizované tanečné, fašiangové a silvestrovské zábavy. V posledných rokoch sa v obci vytvorila tradícia organizovania Kysuckého festivalu vedy a techniky. V roku 2007 bol organizovaný už jeho 3. ročník.

Športové podujatia

V Snežnici existuje dlhoročná tradícia v organizovaní futbalových turnajov. Od roku 2000 sa na počesť a pamiatku dlhoročného tajomníka TJ - JUDr. Martina Ševčíka organizuje turnaj pod názvom „Memoriál JUDr. Martina Ševčíka“. Turnaj je organizovaný na vysokej športovej a spoločenskej úrovni. V pravidelných intervaloch sa na ňom zúčastňujú i zástupcovia družobnej obce FK Červený Hrádok.

Osobnosti obce

František Doboš - učiteľ

Do Snežnice prišiel v roku 1919. Bol v poradí štvrtým učiteľom v obci. Ako prvý vyučoval po slovensky. Svojou usilovnou prácou a veľkým národným cítením si získal celú obec. V nadchádzajúcich rokoch navštevovali školu nielen školopovinné deti, ale aj starší občania.

PhDr. Adam Pranda, CSc. - etnograf a jazykovedec

Adam Pranda sa narodil 20. mája 1924 v Snežnici na Kysuciach. V rokoch 1936-44 študoval na Gymnáziu v Kláštore pod Znievom, 1945-48 absolvoval štúdium slovenčiny a filozofie na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a 1946 na univerzite v Miláne. Titul PhDr. získal v roku 1949 a CSc. v roku 1966. V rokoch 1948-52 pracoval ako vedecký pracovník vo viacerých vedeckovýskumných ústavoch, neskôr v ÚĽUV (1953-61) a v Národopisnom ústave SAV v Bratislave, kde pracoval do roku 1984. V rokoch 1969-72

externe prednášal národopis na Katedre etnografie a folkloristiky Filozofickej fakulty UK v Bratislave. V rokoch 1955-57 pôsobil ako vedecký redaktor edície ÚĽUV v Bratislave, v rokoch 1958-1965 bol vedeckým redaktorom edície Príručky Slovenskej národopisnej spoločnosti Bratislava, ďalej bol členom redakčnej rady časopisu Národopisné aktuality (Strážnice) a Slovenský národopis (Bratislava). Bol vedeckým tajomníkom a predsedom Slovenskej národopisnej spoločnosti pri SAV a hlavným redaktorom edície Klenotnica slovenskej ľudovej kultúry. Spolupracoval s viacerými vedeckými národopisnými ústavmi a národopisnými spoločnosťami v zahraničí. Spočiatku sa venoval jazykovednému výskumu, ktorého predmetom bol administratívny jazyk v 15.-17. storočí a divadelný jazyk súčasnosti. Neskôr sa ťažiskom jeho vedeckovýskumnej práce stalo štúdium ľudovej kultúry. Venoval sa terénnemu výskumu ľudovej kultúry, hlavnej problematike kovoroľníctva, družstevnej dediny, tzv. doplnkových zamestnaní, ľudových kožuchov, kraslíc a terminológii z rôznych národopisných oblastí ako i Kysúc.

V roku 1975 sa zapojil do realizácie záchranného výskumu ľudovej kultúry v zátopových oblastiach Riečnica a Harvelka. Súčasne s týmto výskumom pripravil podobnú akciu v obci Čičmany.

Adam Pranda bol známy i cez svoju obsiahlu literárnu činnosť. Publikovať začína v roku 1944, kde jeho príspevky mali skôr prozaický charakter. Neskôr svoje odborné štúdie publikoval vo viacerých časopisoch a zborníkoch doma i v zahraničí. Od roku 1972 bol členom redakčnej rady zborníka Vlastivedný zborník Považia (Žilina) a zostavovateľ zborníka Gemer, Národopisné štúdie (Rimavská Sobota). V rokoch 1973-75 vedeckým redaktorom bulletinu Informácie SNS v Bratislave. Od roku 1975 bol členom redakčnej rady zborníka Kysuckého múzea v Čadci Správa a informácie. Z oblasti Kysúc sú významné štúdie Príspevok k problematike sitárstva a riečičiarstva (1962), Príčiny vzniku a rozvoja doplnkových zamestnaní na Kysuciach (1965, 1966), Jedinečné, zvláštne a všeobecné v súčasnej kultúre na Kysuciach (1976), Súčasné poznatky národopisnej vedy na Kysuciach (1982).

Knižne publikoval diela: Súčasní modranskí figuralisti (1957), Národný umelec Ferdiš Kostka (1958). Spoluautorom publikácií Československá vlastivěda, Etnografija i sovremennost', Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Encyklopédia Slovenska. Kraslice v slovenskej ľudovej umeleckej výrobe (1958), Slovenské kraslice (1994).

Napísal scenáre televíznych filmov: Slovenská ľudová majolika (1973), Kraslice (1973), Drotárstvo (1980). Prekladal z ruštiny a taliančiny.

Bol jedným z hlavných organizátorov festivalu dokumentárnych filmov a videofilmov venovaných problematike ľudovej kultúry a spôsobu života ľudského spoločenstva - Etnofilmu Čadca, kde od roku 1984 bola na jeho počesť udeľovaná Cena Adama Prandu.

Adam Pranda zomrel predčasne 28. augusta 1984 v Bratislave. Zanechal po sebe vzácne vedecké poznatky v oblasti etnografie pre ďalšie generácie.

J/ REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2004-2006

V sledovanom období vykazovala obec Snežnica v hospodárení nasledovný vývoj:

Prehľad hospodárenia obce v období od 2004 do 2006 (tis. Sk)

Ukazovateľ/Roky	2004	2005	2006
Bežné príjmy	10.638	12.466	13.168
Kapitálové príjmy	2.732	8.529	478
Príjmy spolu	16.074	20.995	17.001
% plnenia príjmov	100,01	99,80	100,05
Bežné výdavky	10.504	11.325	12.483
Kapitálové výdavky	5.766	9.043	4.040
Výdavky spolu	16.288	20.450	16.619
% plnenia výdavkov	100,13	99,80	100,01
Zisk/strata	- 214	+ 545	+ 382

Zdroj: Obecný úrad Snežnica, 2008

Ako prezentuje tabuľka, obec Snežnica v roku 2004 hospodárila so stratou, ktorú spôsobil minimálny nárast príjmov a zvýšené bežné výdavky. V rokoch 2005 a 2006 obec hospodárila s kladným hospodárskym výsledkom. Vzhľadom na veľkosť obce môžeme jej hospodárenie považovať za pozitívne s tendenciou trvalej stability zabezpečenia všetkých potrebných samosprávnych funkcií.

Nasledujúca tabuľka prezentuje stav majetku obce k 31.12.2006. Obec disponovala týmto majetkom:

Prehľad majetku obce v roku 2006 k 31.12.2006 (v Sk)

Majetok	Suma (v Sk)
Software	-
Pozemky	131.158
Stavby	28,270.808
Ostatný DHM	27,369.368
Iné – ostatný DNM	52.500
Spolu majetok	55,823.834

Zdroj: Obecný úrad Snežnica, 2008

Najväčší podiel majetku obce pripadal na stavby v hodnote 28,270.808,- Sk. Súčasťou obecného majetku je dlhodobý hmotný majetok v hodnote 27,369.368,- Sk a ostatný dlhodobý nehmotný majetok ohodnotený na 52.500,- Sk. K uvedenému termínu obec disponovala pozemkami v hodnote 131.158,- Sk. Spolu má majetok obce hodnotu 55,823.834,- Sk.

Nasledujúca tabuľka prezentuje celkové výdavky na chod samosprávy, čiže na zabezpečenie fungujúceho vzťahu medzi obecným úradom smerom k občanom, prípadne návštevníkom obce. Výdavky obce na chod samosprávy majú stúpajúcu krivku. Dôvodom nárastu výdavkov bolo napr. zvýšenie miezd, odvodov, vybavenie interiéru.

Výdavky obce na chod samosprávy od 2004 do 2006 (v tis. Sk)

Ukazovateľ/Rok	2004	2005	2006
Obec Snežnica	1.872	2.002	2.650

Zdroj: Obecný úrad Snežnica, 2008

Vývoj celkových výdavkov na chod samosprávy vzrástol v roku 2006 o 41,6 % v porovnaní s rokom 2004.

Výdavky rozpočtu sú kompenzované aj z príjmov z podielových daní a miestnych poplatkov, ktorých výšku prezentuje nasledovná tabuľka.

Príjmy obce z podielových daní a poplatkov od 2004 do 2006 (v tis. Sk)

Ukazovateľ/Rok	2004	2005	2006
Podielové dane	2.045	5.678	6.296
Miestne príjmy (poplatky + dane)	1.020	1.313	1.348

Zdroj: Obecný úrad Snežnica, 2008

S výkonom vlastných samosprávnych funkcií súvisí aj zabezpečenie komunálnych služieb v obci. Nasledujúca tabuľka prezentuje výdavky obce Snežnica na zabezpečenie týchto služieb.

Výdavky obce na zabezpečenie komunálnych služieb od 2004 do 2006 (v tis. Sk)

Ukazovateľ/Rok	2004	2005	2006
Úprava verejných priestranstiev	25	32	199
Údržba miestnych komunikácií	88	260	140
Cintorínske služby	8	10	7
Verejné osvetlenie	82	77	158

Zdroj: Obecný úrad Snežnica, 2008

Najväčší podiel výdavkov pripadal na úpravu verejných priestranstiev, verejné osvetlenie a údržbu miestnych komunikácií. Najmenej výdavkov bolo vynaložených na zabezpečenie cintorínskych služieb.

J/1. Majetkové pomery obce

Objekty vo vlastníctve obce

DHMN investičný majetok
Pozemok pod stavbu KD
Pozemok pod kostolom
Pozemok na cestu - Bukovce
Pozemok pod stavbu vodovodu
Pozemok pod športové ihrisko
Pozemok pod cintorín
Pozemok pod dom smútku
Pozemok pod zástavku - pri zvonici
Pozemok pod ČOV

DHMO investičný majetok
Oporný múr pri cintoríne
Oporný múr pri č. 61
Budova KD
Dom smútku
Prenosný oceľový skla
Zvonica zo 17. storočia
Železobetónový most pri zvonici
Železobetónový most pri Jednote
Železobetónový most pri č. 118
Železobetónový most pri MŠ
Železobetónový most pri č. 114
Železobetónový most pri č. 67
Železobetónový most pri č. 152
Železobetónový most k predajni Jednota
Železobetónový most pri č. 214
Štrková cesta smer na Bukovce
Most na cintorín
Most pri č.12
Cesta - 500 m smer Prúty
Cesta pod Vretňom
Cesta na „Hruškovskú roľu“
Cesta na „Ulici“
Cesta smer Hore dedinou - pravá strana
Cesta k ihrisku TJ a okolo Pokrivkocov - 270 bm
Cesta od č. 257 po ihrisko
Cesta smer „Dúbravka“
Cesta - Pod Dolinky
Cesta „Na Vráta“
Most pri č.199
Most pri č.240 a 214
Most pri č.213
Most pri č.175
Čakáreň SAD - prístrešok pri č.4
Čakáreň SAD - prístrešok pri č.153
Čakáreň SAD - prístrešok na otočni autobusov
Kanalizácia „Prúty“ - 500 bm
Kanalizácia a komunikácia „Za obrazom“
Lyžiarsky vleč Kopanice pri ŠM
Obecný park
Futbalové ihrisko + sociálna budova TJ
Televízny káblový rozvod

K/ SWOT ANALÝZA

Pre vytvorenie stratégie usmernenia budúceho rozvoja obce je dôležité prezentovať výsledky sociálno-ekonomickej analýzy obce vo forme SWOT analýzy.

SWOT analýza slúži ako praktický nástroj na hodnotenie stavu územia a aktivít, ktoré sa v ňom uskutočňujú. **Silné a slabé stránky opisujú vnútorný stav týkajúci sa najmä minulosti a prítomnosti obce, príležitosti a ohrozenia sa týkajú vonkajších faktorov a majú skôr väzbu na budúcnosť obce. Svojím usporiadaním silné - slabé stránky, príležitosti - ohrozenia, tvoria podstatu úvah, ktoré sú potrebné pri formulovaní stratégií budúceho vývoja obce, ako zachovať alebo rozvíjať jej silné stránky, ako odstraňovať resp. eliminovať slabé stránky, ktoré z budúcich príležitostí možno využiť pre jej ďalší rozvoj a akými aktivitami možno čeliť očakávaným ohrozeniam jej ďalšieho rozvoja.**

(skratka SWOT je odvodená z anglického Strength = silné stránky, Weaknesses = slabé stránky, Opportunities = príležitosti, Threats = ohrozenia)

SILNÉ STRÁNKY:	SLABÉ STRÁNKY:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ obec s kvalitným životným prostredím ▪ málo znečistené ovzdušie ▪ dobrý potenciál pre rozvoj zimnej turistiky ▪ výhodná poloha obce v návaznosti na hlavné cestné koridory v smere Žilina - Česká republika a Žilina - Poľská republika ▪ dobrý potenciál pre vidiecky turizmus ▪ blízkosť obce k turisticky atraktívnym lokalitám Kysúc - Veľká Rača - Oščadnica ▪ vybudovaná zdrž v hornej časti toku Snežnica ▪ vybudovanie obojbrežnej regulácie potoka ▪ prebiehajúca komasácia pozemkov v obci ▪ záujem obyvateľov obce o výstavbu IBV v intraviláne obce ▪ plynofikácia obce ▪ dostatok kvalitnej pitnej vody ▪ vybudovanie kanalizačnej siete v obci ▪ vybudovanie čistiarne odpadových vôd pre obec ▪ blízkosť okresného mesta Kysucké Nové Mesto ▪ blízkosť krajského mesta Žilina 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nevyužívanie prírodných daností obce pre rozvoj cestovného ruchu ▪ malá propagácia obce ▪ zastaralá budova a vybavenie materskej školy ▪ chýbajúca budova požiarnej zbrojnice, zastaralá technika ZPO ▪ nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu investičných zámerov obce ▪ nízky prílev zahraničných investícií pre rozvoj obce ▪ nevybudované chodníky, chýbajúce parkoviská ▪ nedobudované vodohospodárske stavby na zabránenie opakujúcich záplav obce ▪ zastaralé športoviská v obci ▪ absencia zariadenia poskytujúceho sociálne služby pre starších občanov ▪ chýbajúci informačný systém obce ▪ chýbajúce informačné tabule o obci ▪ nevybudované kompostovisko pre obec ▪ neexistujúce stravovacie zariadenie vyššieho štandardu v obci

<ul style="list-style-type: none"> ▪ blízkosť priemyselného parku nadnárodného významu zameraného na automobilovú výrobu ▪ zrekonštruovaná budova základnej školy ▪ komplexne zrekonštruovaná sieť komunikácií v obci ▪ pozitívne vekové zloženie obyvateľstva ▪ vysoké percento obyvateľov v produktívnom veku ▪ priaznivý demografický vývoj 	
<p>PRÍLEŽITOSTI:</p>	<p>OHROZENIA:</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dynamický rozvoj IBV ▪ možnosť využitia vysokého prírodného a ľudského potenciálu pre komplexný rozvoj obce ▪ možnosť vybudovania strediska zimných športov v obci ▪ možnosť úprav a prestavby starých objektov, ktoré po úpravách a prestavbách môžu plniť úlohu atraktívneho rekreačného ubytovania ▪ možnosť riešenia revitalizácie obce s pomocou využitia finančných prostriedkov Európskeho spoločenstva ▪ možnosť zamerania podnikateľských aktivít v obci na rozvoj služieb pre CR ▪ možnosti budovania občianskej vybavenosti v súlade s požiadavkami obyvateľov - vybudovanie športovísk, vybudovanie domu sociálnej starostlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok finančných prostriedkov pre investičné zámery obce ▪ malá odvaha obyvateľov vstupovať do podnikateľských aktivít ▪ nedostatočná informovanosť občanov o možnosti čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskeho spoločenstva a postupoch pri implementácii projektov ▪ neustále sa zvyšujúce ceny vstupných nákladov ▪ potreba riešenia vlastníckych práv pri investíciách spoločenského záujmu ▪ zložitosť vysporiadania vlastníckych vzťahov, najmä k pôde ▪ nedostatočné možnosti športovania a aktívneho trávenia voľného času predovšetkým pre mladých ľudí

L/ ANALÝZA PROBLÉMOV OBCE SNEŽNICA

Základné problémy v obci

- nedoriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom súkromných vlastníkov, obce, urbaniátu z minulého obdobia
- pomalý rozvoj individuálnej bytovej výstavby v obci
- obmedzené kapacitné možnosti predškolského zariadenia, morálne zastaralé vybavenie objektu materskej školy
- nedostatočné využívanie existujúceho prírodného bohatstva obce pre rozvoj zimnej i letnej turistiky
- neúplné služby pre obyvateľstvo
- chýbajúce chodníky (najmä popri hlavnej ceste)
- nevybudované parkoviská

M/ VÍZIA

Obec Snežnica sa stane v priebehu obdobia 10 rokov obcou s kompletne vybudovanou infraštruktúrou, so zameraním na využitie čo najväčšieho počtu svojich prírodných, materiálnych a ľudských zdrojov. Obec si v uvedenom časovom horizonte desiatich rokov prostredníctvom intenzívnej individuálnej bytovej výstavby, zvýšením počtu obyvateľov, vybudovaním komplexnej infraštruktúry spolu s rešpektovaním požiadaviek ochrany územia výrazne posilní svoju pozíciu medzi obcami Dolných Kysúc.

Prostredníctvom komplexného využitia súčasného potenciálu obce, správnym sklbením obytnej, hospodárskej a rekreačnej funkcie má obec Snežnica najlepšie predpoklady získať silnú pozíciu medzi sídlami Dolných Kysúc a stať sa vyhľadávanou lokalitou pre rodinné bývanie a rekreáciu.

N/ ROZVOJOVÝ POTENCIÁL

Na základe prezentácie výsledkov auditu celého územia, zdrojov obce a výsledkov SWOT analýzy boli identifikované súčasné rozvojové potenciály obce v náväznosti na rozvoj mikroregiónu Dolných Kysúc.

N/1. Identifikácia rozvojového potenciálu

Ludské zdroje

- mobilita pracovnej sily v obci
- schopnosť jej adaptability na väčšiu diverzifikáciu výroby
- rast kapacít ľudských zdrojov (migrácia obyvateľstva)

Prírodný, sídelný a kultúrno-historický potenciál

- intenzívny rozvoj IBV v katastri obce
- intenzívna obnova infraštruktúry obce
- zachovalé prírodné danosti
- vhodné prepojenia na väčšie sídla - Kysucké Nové Mesto, Žilina

Cestovný ruch a rekreácia

- vybudovanie centra zimných športov minimálne regionálneho významu
- vhodné cestné prepojenie a blízkosť centier CR Kysúc
- možnosti podnikania v agroturistike - pestovanie rastlín, chov hospodárskych zvierat, salašníctvo

Hospodárstvo a podnikanie

- obnova ťažby v miestnom kameňolome
- existencia podnikateľských subjektov so zameraním na chov hospodárskych zvierat - zhodnocovanie chotára
- záujem podnikateľských subjektov o zakladanie a chod výrobných prevádzok v obci (využívanie hospodárskeho dvora bývalých ŠM)
- zriaďovanie služieb pre obyvateľstvo
- rozvoj CR v obci - jedného z najdynamickejších sa rozvíjajúcich odvetví hospodárstva

Väčšina faktorov identifikovaných ako rozvojový potenciál je spätých s oblasťou rozvoja občianskej vybavenosti, podnikania, cestovného ruchu. Tieto oblasti spolu s obytnou funkciou sa stávajú pre obec dominantnými na obdobie najbližších 10 rokov.

Pre rozvojové potenciály je dôležité ich komplexné napĺňanie, ktoré prinesie rozhodujúce výsledky a prosperitu obce.

GLOBALNÝ CIEĽ ROZVOJA OBCE

Pokračovať v komplexnej obnove sídla Snežnica v intenciách súčasnej potreby s hlavným zameraním na rozvoj obytnej funkcie a rozvoj komplexnej infraštruktúry pri zachovaní jeho prírodných daností s cieľom zabezpečiť celkový rozvoj a všeobecnú prosperitu obce.

N/2. Strategické ciele rozvoja obce

- zabezpečovať všestranný rozvoj obce a to dobudovaním dopravnej, občianskej, technickej a sociálnej infraštruktúry obce
- posilniť demografický vývoj podporou individuálnej bytovej výstavby, rozvojom školstva, kultúry a telovýchovy
- vytvárať predpoklady a podmienky pre rozvoj diverzifikovanej hospodárskej základne
- primerane chrániť a rozvíjať kultúrne dedičstvo, prírodné hodnoty a plne využiť existujúci potenciál obce, najmä pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie v rámci mikroregiónu Dolných Kysúc
- účelne skvalitniť životné prostredie a systém ekologickej stability krajiny

N/3. Finančné a administratívne zabezpečenie aktivít obce

Finančné krytie navrhovaných rozvojových aktivít bude zabezpečované viacerými formami: vlastné zdroje obce, formou finančnej podpory zo strany štátnych inštitúcií, získavaním úverových zdrojov, vytváraním verejno-súkromných partnerstiev, prostredníctvom štrukturálnych fondov a iniciatív EÚ. Predovšetkým pri neinvestičných aktivitách je dôležité zapojenie občanov prostredníctvom dobrovoľníckej práce.

Pre obec je veľmi výhodne získavať finančné zdroje na financovanie investičných a neinvestičných aktivít v obci formou nenávratného finančného príspevku (NFP) zo štrukturálnych fondov EÚ (ŠF EÚ) a iniciatív EÚ. Tieto zdroje je však potrebné považovať za finančné zdroje doplnkové a nie rozhodujúce pre implementáciu tej ktorej aktivity. Pre vypracovanie projektov do rôznych opatrení v rámci podpory regionálnej politiky a zvýšenia konkurencieschopnosti regiónov je potrebné pripraviť štúdie realizovateľnosti, usporiadať vlastnícke vzťahy, zabezpečiť technickú dokumentáciu pre výstavbu, prestavbu a úpravu objektov.

K úspešnej realizácii projektov podporených zo štrukturálnych fondov EÚ je potrebné zachovanie dobrej platobnej schopnosti obce, nakoľko tieto zdroje sú založené na princípe refundácie, t. j. obec musí investičné aktivity financovať určité obdobie z vlastných zdrojov, ktoré sa postupne refundujú (vracajú) z príslušného ministerstva alebo implementačnej agentúry (alebo VÚC). K týmto zdrojom je potrebné započítať i finančnú spoluúčasť obce (dofinancovanie projektu z vlastných zdrojov, ktoré nie sú obci refundované).

Úlohou samosprávy obce je dôkladne sa oboznámiť s rámcovými dokumentmi Európskeho spoločenstva a SR ako aj s jednotlivými aktuálnymi operačnými programami a iniciatívami Spoločenstva s cieľom získať informácie o možnej podpore rozvojových aktivít obce.

Na základe vyhlasovaných výziev sa zabezpečí vypracovanie projektovej žiadosti pre konkrétne opatrenie a využijú sa pripravené materiály - štúdie, vysporiadané vlastnícke vzťahy, výpisy z katastra, technická dokumentácia a pod.

V súvislosti s investičnými zámermi je potrebné, aby si obec udržiavala dobrú platobnú schopnosť. Pri hodnotení projektov sa totiž kladie veľký dôraz na finančné zabezpečenie projektu zo strany žiadateľa, resp. schopnosť žiadateľa celý projekt prefinancovať i počas období, kedy treba vyrovnávať záväzky voči dodávateľom a zároveň preklenúť časové obdobie do refundácií faktúr platobnou jednotkou.

Na tento účel bude možné čerpať i úvery z peňažných ústavov, ktoré taktiež budú vyžadovať dobrú platobnú disciplínu.

V rámci administratívneho zabezpečenia plnenia akčného plánu a ďalších strategických plánov, ideálne by bolo vytvorenie pracovného miesta projektového manažéra na obecnom úrade, ktorý by sledoval plnenie týchto plánov, zabezpečoval ich administráciu a kontakt s kompetentnými orgánmi a občanmi. Zároveň by sledoval jednotlivé výzvy k predkladaniu projektov. Takýto pracovník by mohol postupne projekty pre obec i vypracovávať.

Ďalšou alternatívou je spolupráca s externými odborníkmi, ktorí sa touto problematikou zaoberajú a na základe vzájomnej dohody budú včas informovať starostu o možnostiach podania projektov.

Zásadnými podmienkami pre získanie finančnej podpory Európskeho spoločenstva sú:

- vysporiadanie vlastníckych vzťahov obecného majetku,
- schopnosť obce realizovať projekty vo všetkých implementačných fázach,
- schopnosť obce kofinancovať implementáciu projektov,
- dofinancovanie projektov z vlastných zdrojov.

Je potrebné si uvedomiť, že aj keď ŠF EÚ výrazne napomáhajú rozvoju regiónu či obce, proces získania finančných prostriedkov z týchto fondov je veľmi náročný, zložitý a nie je právne nárokovateľný.

V prioritách rozvoja obce sú preto navrhnuté aktivity ako vypracovanie technickej dokumentácie, príp. štúdie a ďalšie základné materiály ako prvé odborné kroky, ktoré môžu viesť k vypracovaniu konkrétnych projektov a zároveň budú tvoriť jednu z povinných príloh pri predkladaní projektu pre konkrétnu výzvu a opatrenie.

O/ PRIORITY ROZVOJA OBCE, OPATRENIA, AKTIVITY

Aktivita	Popis aktivity	Realizátor/Realizátori	Predpokladaná doba realizácie	Predpokladané finančné náklady/predpokladané zdroje finančných prostriedkov
1. PRIEMYSEL A SLUŽBY - PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE V OBCI				
1.1. Dlhodobá podpora podnikateľských aktivít v obci	Vytváranie motivačného podnikateľského prostredia v obci: * Podpora rozvoja drobných prevádzok v obci. * Podpora rozvoja miestnej obchodnej siete. * Vytváranie vhodného podnikateľského prostredia pre podnikateľov v CR. * Podpora rozvoja remeselníckych prevádzok a poskytovania služieb živnostníkmi.	obec MSP živnostníci	2008-2017	podľa druhu zvolených aktivít
1.2. LOM SB, s. r. o.	Podpora podnikateľských aktivít spoločnosti LOM SB, s. r. o. - akciovej spoločnosti obce a urbariátu	obec urbariát	2008-2017	úverové zdroje
2. INDIVIDUÁLNA BYTOVÁ VÝSTAVBA				
2.1. Komasácia pozemkov v obci	Dokončenie komasácie pozemkov v obci.	obec	2005-2010	3,4 mil. Sk/ rozpočet obce
2.2. Individuálna bytová výstavba	Príprava stavebných pozemkov a vybudovanie infraštruktúry v lokalite Pod Brodencom - cca 50 pozemkov. Príprava stavebných pozemkov a vybudovanie infraštruktúry v lokalite Humnište Zábreh - cca 30 až 40 pozemkov. Príprava stavebných pozemkov a vybudovanie infraštruktúry v lokalite Pod Vretenom - cca 30 až 35 pozemkov. Príprava stavebných pozemkov a vybudovanie infraštruktúry v lokalite Za Humnami - cca 20	obec individuálni stavebníci	2008-dlhodobo	Výstavba IBV 600 mil. Sk/ individuálni stavebníci ŠFRB vybudovanie infraštruktúry 25 mil. Sk/ rozpočet obce štátne zdroje úverové zdroje

	<p>pozemkov. Príprava stavebných pozemkov a vybudovanie infraštruktúry v lokalite Pod Hájom - cca 25 pozemkov. Doriešenie majetkovo-právnych vzťahov pri vlastníctve stavebných pozemkov v rámci prelúk - vytvorenie cca 15 stavebných pozemkov. V časovom horizonte rokov 2008-2017 vybudovať v obci cca 150 nových rodinných domov.</p>			ŠF EÚ
2.3. Výstavba nájomných bytov	<p>Príprava stavebných pozemkov a infraštruktúry pre výstavbu obytných nájomných bytových domov v lokalite Pod Vretenom - 4 až 5 pozemkov pre HBV. Výstavba nájomných bytových domov - 4 až 5 bytových domov /cca 30 bytových jednotiek/.</p>	obec	2008-2012	65 mil. Sk/ rozpočet obce úverové zdroje ŠFRB ďalšie finančné zdroje
3. PODPORA A ROZVOJ INFRAŠTRUKTÚRY CESTOVNÉHO RUCHU				
3.1. Lyžiarsky vlek v lokalite Bukovina	<p>Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pre lyžiarsky vlek. Rekonštrukcia a rozšírenie lyžiarskeho vleku v lokalite Bukovina. Vybudovanie technického zázemia pre lyžiarsky vlek. Vybudovanie sociálneho zázemia pre lyžiarsky vlek.</p>	obec podnikateľské subjekty živnostníci	2008-2010	6 mil. Sk/ finančné zdroje investora rozpočet obce ŠF EÚ ďalšie finančné zdroje
3.2. Značenie peších turistických trás a cyklotrás	<p>Vypracovanie evidencie a vybudovanie jednotného značenia peších trás a cyklotrás v katastri obce.</p>	obec	2008-2017	300 tis. Sk/ rozpočet obce dobrovoľnícka práca
4. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA				
4.1. Vybudovanie nových miestnych komunikácií k lokalitám s plánovanou IBV	<p>Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod komunikácie. Vypracovanie projektovej dokumentácie výstavby miestnych komunikácií. Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ.</p>	obec	2008-2017	20 mil. Sk/ rozpočet obce úverové zdroje štátne zdroje ŠF EÚ

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica

	Vybudovanie nových komunikácií v celkovej dĺžke 1,8 km. Začlenenie komunikácií do majetku obce.			
4.2. Vybudovanie komunikácie Snežnica - Zástranie	Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod komunikáciu. Vypracovanie projektovej dokumentácie výstavby miestnej komunikácie. Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Vybudovanie komunikácie medzi obcami Snežnica a Zástranie - 2 km.	obec	2008-2017	20 mil. Sk/ rozpočet obce úverové zdroje štátne zdroje ŠF EÚ
4.3. Výstavba chodníkov	Vypracovanie projektovej dokumentácie pre vybudovanie chodníkov pri ceste III. triedy v celkovej dĺžke 500 m. Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Vybudovanie chodníkov v dĺžke 500 m pri ceste III. triedy.	obec	2008-2014	0,5 mil. Sk/ rozpočet obce úverové zdroje ŠF EÚ
4.4. Výstavba parkovísk	Výstavba parkovísk v obci bude riešená komplexne s výstavbou nových obytných častí obce. Vid' bod 2.2., 2.3.	obec	2008-2017	Bod 2.2., 2.3.
4.5. Údržba a obnova mostov	Posúdenie technického stavu mostných konštrukcií v obci - 14 mostov a 8 lávok pre peších. Na základe zistenia technického stavu mostných konštrukcií: Varianta A: * Pravidelná údržba mostných konštrukcií. Varianta B: * Vypracovanie projektových dokumentov o prestavbe a stavebnej úprave mostov. * Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. * Prestavba a obnova mostových konštrukcií v nevyhovujúcom technickom stave.	obec	2008-2018	podľa druhu zvolených aktivít/ rozpočet obce úverové zdroje ŠF EÚ
4.6. Oprava lesných ciest v extraviláne obce	Vypracovanie projektovej dokumentácie opravy 5 km lesných ciest.	obec spoločenstvo urbáriátu,	2008-2017	10 mil. Sk/ rozpočet obce

	Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Oprava cca 5 km lesných ciest spevneným povrchom - povrchová úprava sypaný asfalt - v lokalitách Hony, Pod Vretenom, Pod Polomu.	spoločenstvo vlastníkov lesov		úverové zdroje ŠF EÚ
4.7. Dobudovanie cintorína	Vybudovanie bočných uličiek na cintoríne.	obec	2008-2010	500 tis. Sk/ rozpočet obce
5. LOKÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA OBCE A OBČIANSKA VYBAVENOSŤ				
5.1. Rekonštrukcia a modernizácia viacúčelovej budovy kultúrneho domu	Vypracovanie realizačnej dokumentácie pre získanie stavebného povolenia na rekonštrukciu a modernizáciu kultúrneho domu. Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Rekonštrukcia a prestavba kultúrneho domu.	obec	2008-2010	9 mil. Sk/ rozpočet obce úverové zdroje ŠF EÚ
5.2. Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia predškolského zariadenia - materskej školy	Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Realizácia rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie objektu predškolského zariadenia t. j. materskej školy.	obec	2008-2009	12 mil. Sk/ rozpočet obce úverové zdroje ŠF EÚ ďalšie finančné zdroje
5.3. Výstavba objektu požiarnej zbrojnice, modernizácia a doplnenie materiálno-technického vybavenia	Vypracovanie projektovej dokumentácie Vybudovanie objektu požiarnej zbrojnice Modernizácia a doplnenie materiálno-technického vybavenia HaZZ	obec	2008-2012	4,5 mil. Sk/ rozpočet obce ŠF EÚ ďalšie finančné zdroje
6. ENVIRONMENTÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA - VODOVOD, ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO OBCE, REGULÁCIA VODNÉHO TOKU				
6.1. Vybudovanie centrálneho kompostoviska pre obec	Riešenie úlohy na základe platnej legislatívy SR a legislatívy Európskeho spoločenstva. Vypracovanie projektovej dokumentácie. Vypracovanie projektového spisu ŠF EÚ. Vybudovanie centrálneho kompostoviska pre obec	obec	2008-2010	300 tis. Sk/ rozpočet obce MŽP SR ŠF EÚ

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica

	v intraviláne obce.			
6.2. Spustenie ČOV do plnej prevádzky	Dokončenie schvaľovacích procesov a spustenie ČOV a kanalizačnej siete do plnej prevádzky.	obec	2008-2012	2,5 mil. Sk/ rozpočet obce
6.3. Separovaný zber TKO - rozšírenie triedenia druhotných surovín	Plné technické zabezpečenie separovaného zberu odpadu v obci - zvýšenie počtu veľkoobjemových kontajnerov. Vytvorenie stáleho Zberného dvora. Postupné rozširovanie separovaného zberu o ďalšie komponenty.	obec	2008-2017	500 tis. Sk/ rozpočet obce MŽP SR ŠF EÚ
6.4. Regulácia potoka Snežnica v dolnej časti obce	Vypracovanie projektovej dokumentácie vybudovania novej obojstrannej regulácie potoka v dolnej časti obce - pôvodná bola poškodená povodňami. Vypracovanie projektového spisu ŠF EÚ. Vybudovanie obojstrannej regulácie v dolnej časti toku - cca 300 m.	obec správca toku	2008-2017	3 mil. Sk/ rozpočet obce ŠF EÚ ďalšie finančné zdroje
6.5. Realizácia protipovodňových opatrení na rieke Snežnica - vybudovanie zdrže v časti obce Za potôčky	Vypracovanie projektovej dokumentácie výstavby zdrže na vodnom toku Snežnica v časti Za potôčky. Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Realizácia výstavby zdrže na vodnom toku Snežnica v časti Za potôčky.	obec správca toku	2008-2012	12 mil. Sk/ rozpočet obce ŠF EÚ finančné zdroje správcu toku úverové zdroje štátne zdroje
7. ELEKTRIFIKÁCIA OBCE				
7.1. Rekonštrukcia a modernizácia siete verejného osvetlenia, vybudovanie nového verejného osvetlenia v pripravovaných lokalitách novej HBV a IBV	Vypracovanie projektovej dokumentácie rekonštrukcie, modernizácie a rozšírenia verejného osvetlenia. Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia v obci - montáž nových úsporných svietidiel - cca 100 ks. Vypracovanie projektovej dokumentácie pre	obec	2008-2017	200 tis. Sk rekonštrukcia 1 mil. Sk nové osvetlenie/ rozpočet obce úverové zdroje ŠF EÚ

	rozšírenie siete verejného osvetlenia v lokalitách novej HBV a IBV. Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Realizácia rozšírenia verejného osvetlenia v lokalitách novej IBV a HBV.			
7.2. Rekonštrukcia, modernizácia a rozšírenie rozvodov obecného rozhlasu - rozvody, stĺpy, technické zariadenie rozhlasu	Vypracovanie projektovej dokumentácie rekonštrukcie, modernizácie a rozšírenia obecného rozhlasu. Vypracovanie projektovej dokumentácie pre rozšírenie, modernizáciu a rozšírenie siete obecného rozhlasu v obci. Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Realizácia komplexnej obnovy, modernizácie a rozšírenia siete obecného rozhlasu.	obec	2008-2012	1,5 mil. Sk/ rozpočet obce úverové zdroje ŠF EÚ
8. INFRAŠTRUKTÚRA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB				
8.1. Výstavba a prevádzka domu sociálnych služieb	Vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti projektu výstavby a prevádzky domu sociálnych služieb v obci. Vypracovanie projektovej dokumentácie. Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Realizácia projektu vytvorenia sociálneho zariadenia. Vytvorenie prevádzky denného stacionára pre prestárlych občanov.	obec záujmové združenie obce	2008-2017	25 mil. Sk/ rozpočet obce ŠF EÚ úverové zdroje ďalšie finančné zdroje
9. ŠPORT A VOĽNOČASOVÉ AKTIVITY				
9.1. Vybudovanie nového športového areálu v lokalite Na Podcestí	Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod plánovanú výstavbu športového areálu. Vypracovanie projektovej dokumentácie. Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Výstavba športového areálu v lokalite Na Podcestí - futbalové ihrisko, viacúčelové ihrisko, spevnené plochy, technické a sociálne zázemie areálu.	obec	2008-2017	20 mil. Sk/ rozpočet obce úverové zdroje ŠF EÚ ďalšie finančné zdroje

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica

9.2. Vybudovanie viacúčelového ihriska v areáli základnej školy	Vypracovanie projektovej dokumentácie. Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Vybudovanie viacúčelového ihriska v areáli základnej školy.	obec	2008-2010	2 mil. Sk/ rozpočet obce úverové zdroje ŠF EÚ ďalšie finančné zdroje
9.3. Organizovanie športových podujatí	Podpora už existujúcich športových klubov, podpora vzniku nových ŠK. Organizovanie športových podujatí na miestnej a regionálnej úrovni.	obec športové kluby a záujmové združenia v obci občania	2008-2017	podľa druhu zvolených aktivít
10. PROPAGÁCIA OBCE A INFORMATIZÁCIA OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI				
10.1. Informačný portál obce - rozšírenie - informačná spoločnosť	Rozšírenie informačného portálu obce. Využívanie dostupných informačných kanálov na zvýšenú propagáciu obce. Aktívne využívanie internetu ako najdynamickejšie sa rozvíjajúceho informačného kanála.	obec	2008-2017	50 tis. Sk/rok rozpočet obce
10.2. Informačné tabule o obci	Vypracovanie projektového spisu pre ŠF EÚ. Osadenie informačných tabúl v obci s presným kartografickým popisom katastrálneho územia obce, s vyznačením cyklotrás, turistických chodníkov, zaujímavostí. Osadenie informačných tabúl o obci pri hlavných komunikačných trasách.	obec	2008-2017	250 tis. Sk/ rozpočet obce ŠF EÚ ďalšie finančné zdroje
10.3. Vypracovanie rozvojových dokumentov obce	Vypracovanie potrebných dopadových štúdií, rozvojových plánovacích dokumentov, vypracovanie územného plánu obce.	obec	2008-2017	cca 500 tis. Sk/ rozpočet obce
11. OŽIVENIE ĽUDOVÝCH TRADÍCIÍ, PÔVODNÝCH ĽUDOVÝCH REMESIEL V OBCI				
11.1. Podpora ľudových tradícií v obci	Udržanie existujúcich ľudových tradícií v obci.	obec záujmové združenia v obci živnostníci občania	2008-2017	podľa druhu zvolených aktivít

12. PODPORA OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI				
12.1. Posilnenie života miestnej komunity	Podpora života miestnej komunity cez podporu činnosti miestnych záujmových a profesných združení. Podpora organizovania podujatí s cieľom zvýšiť propagáciu činnosti združení.	obec záujmové a profesné združenia v obci	2008-2017	podľa druhu zvolených aktivít
12.2. Podpora vytvárania partnerstiev na miestnej, regionálnej, národnej, medzinárodnej úrovni	Podpora vytvárania partnerstiev na miestnej, regionálnej, národnej, medzinárodnej úrovni s cieľom zvýšenia dostupnosti finančnej podpory Európskeho spoločenstva v regióne.	obec partnerské obce, mestá, organizácie, združenia	2008-2017	podľa druhu zvolených aktivít
13. ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV				
13.1. Podpora zamestnanosti v obci	Podpora zamestnanosti v obci s dôrazom na zapojenie znevýhodnených skupín do aktívneho života komunity cez možnosť využívania projektov štrukturálnych fondov EÚ.	obec živnostníci MSP profesné združenia	2008-2017	podľa druhu zvolených aktivít

Použité skratky:

EÚ – Európska únia

MSP – malí a strední podnikatelia

MŠ – Materská škola

MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

ŠF EÚ – Štrukturálne fondy Európskej únie

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

ŠK – športový klub

VÚC – Vyšší územný celok

ZŠ – Základná škola

P/ PÓLY RASTU

P/1. Inovačné a kohézne póly rastu

V rámci programovacieho obdobia 2007-2013 sú obce Slovenska Rozhodnutím ministra výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 3/2007 zo dňa 06.06.2007 rozdelené do **inovačných a kohéznych pólov rastu, území ležiacich v záujmovom území inovačných pólov rastu a obcí ležiacich mimo nich.**

Obce boli zoradené do skupín podľa významu a ich lokalizácie v sídelnom systéme. Boli vyšpecifikované inovačné póly rastu, záujmové územie inovačných pólov rastu a kohézne póly rastu. Pri stanovovaní inovačných pólov rastu bola východiskom celoštátne územno-plánovacia dokumentácia: Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001 a správneho členenia SR. Celkový počet hodnotených obcí SR bol 2.891. Celkový počet hodnotených obcí SR mimo Bratislavského kraja bol 2.818.

Zaradenie obce do príslušnej skupiny pólov alebo mimo nich predurčuje možnosti čerpania finančných prostriedkov v rámci operačných programov Národného strategického a referenčného rámca, resp. v rámci Národného programu rozvoja vidieka.

Výber a zadelenie obce do príslušného pólu alebo mimo neho sa realizovalo na základe vstupných údajov. Do úvahy boli brané tieto ukazovatele:

- počet obyvateľov k 31.12.2004 - Štatistický úrad SR
- údaje o školách za školský rok 2005-2006 - Ústav informácií a prognóz školstva
- Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001, MŽP SR, AUREX, s. r. o.
- informácie o existujúcich spoločných obecných úradoch (stavebné úrady) - Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (MVRR SR)
- informácie o obciach uvažovaných pre spoločné obecné úrady ZMOS 2002
- matričné úrady - vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 529/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov
- organizácia osídlenia SSR - URBANITA, č. 51, február 1985

Inovačné póly rastu sa hierarchicky členia na:

- centrum osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu (krajské mesto)
- centrum osídlenia regionálneho významu v rámci jadrového pásma ťažiska osídlenia 1. stupňa
- centrum osídlenia regionálneho významu v rámci prímestského pásma ťažiska osídlenia 1. stupňa
- centrum osídlenia regionálneho až nadregionálneho významu ako jadro ťažiska osídlenia 2. stupňa
- centrum osídlenia regionálneho významu

Záujmové územia inovačného pólu rastu boli vymedzené na základe podkladov Konceptcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), kde boli definované a vymedzené ťažiská osídlenia. Záujmové územia inovačných pólov rastu boli vymedzené okolo centier osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu (krajské mesto) a okolo centier osídlenia regionálneho až nadregionálneho významu tvoriacich jadro ťažiska osídlenia 2. stupňa.

Záujmové územie inovačného pólu rastu pozostáva z katastrálnych území jadrového a prímestského pásma ťažísk osídlenia 1. stupňa a ťažísk osídlenia 2. stupňa.

Kohézne póly rastu sa hierarchicky členia podľa svojej polohy v systéme osídlenia na:

- mikroregionálne centrum ležiace v záujmovom území inovačného pólu rastu vymedzeného jadrovým pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
- mikroregionálne centrum ležiace v záujmovom území inovačného pólu rastu vymedzeného prímestským pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
- mikroregionálne centrum ležiace v záujmovom území inovačného pólu rastu vymedzeného ťažiskom osídlenia 2. stupňa
- mikroregionálne centrum mimo záujmového územia inovačných pólov rastu

Obce mimo inovačných a kohéznych pólov rastu sa členia podľa ich lokalizácie v systéme osídlenia na:

- obec záujmového územia inovačného pólu rastu vymedzeného jadrovým pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
- obec záujmového územia inovačného pólu rastu vymedzeného prímestským pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
- obec záujmového územia inovačného pólu rastu vymedzeného ťažiska osídlenia 2. stupňa
- obec v ostatnom území

**Na základe rozhodnutia ministra výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 3/2007
zo dňa 06.06.2007 bola obec Snežnica zaradená do
Kohéznych pólov rastu v záujmovom území inovačných pólov rastu.**

Konkrétne kritériá oprávnenosti žiadateľov pre výzvy v rámci NSRR 2007-2013 budú zadané až v jednotlivých výzvach.

P/2. Kritériá výberu pólov rastu

Navrhované obce ako inovačné a kohézne póly rastu boli vybraté na základe vstupných údajov a nasledovných kritérií:

Inovačné póly rastu:

- krajské mesto
- mesto so sídlom obvodu
- mesto s bývalým sídlom okresu

V SR sa v prvom návrhu vymedzilo 72 inovačných pólov rastu a bez Bratislavského kraja ich bolo 68. Zoznam inovačných pólov rastu sa na základe požiadaviek samosprávnych krajov doplnil a spolu sa tak vymedzilo 82 inovačných pólov rastu vrátane Bratislavského kraja a 78 inovačných pólov rastu mimo Bratislavského kraja.

Kohézne póly rastu:

- obce, v ktorých sa súčasne nachádza matričný úrad, spoločný obecný úrad, ZŠ typu 3, boli bývalým strediskom osídlenia miestneho významu, je ZMOS zvažované ako sídlo spoločného obecného úradu (spolu 92 obcí)
- obce, v ktorých sa nachádza ZŠ typu 3 a má viac ako 100 žiakov (spolu 774 obcí)
- obce, v ktorých sa nenachádza ZŠ typu 3, ale majú strednú školu (spolu 9 obcí)
- obce, ktoré nespĺňajú uvedené kritériá a sú väčšie ako 1500 obyvateľov v Prešovskom a Košickom kraji (spolu 17 obcí)

Prienikom uvedených kritérií sa v prvom návrhu vymedzilo v SR spolu 802 kohéznych pólov rastu vrátane Bratislavského kraja. Počet takto vymedzených kohéznych pólov rastu mimo Bratislavského kraja bol 769 obcí. Zoznam kohéznych pólov rastu sa na základe požiadaviek samosprávnych krajov doplnil a spolu sa tak vymedzilo 891 kohéznych pólov rastu vrátane Bratislavského kraja a 858 kohéznych pólov rastu mimo Bratislavského kraja.

Záujmové územie inovačných pólov rastu tvoria:

- obce nachádzajúce sa na území jadrového a prímestskeho pásma ťažísk osídlenia prvej úrovne
- obce nachádzajúce sa na území ťažísk osídlenia druhej úrovne

Celkovo pôvodný zoznam vymedzil 412 obcí v SR, ktoré ležia v záujmovom území inovačných pólov rastu a ktoré nie sú ani inovačnými, ani kohéznymi pólmi rastu. Mimo Bratislavského kraja bolo takýchto obcí spolu 390. Tento zoznam sa po dohode so samosprávnymi kraji spresnil na 415 obcí v SR, ktoré ležia v záujmovom území inovačných pólov rastu. Mimo Bratislavského kraja bolo vymedzených 393 ležiacich v záujmovom území inovačných pólov rastu. Kohéznych pólov rastu ležiacich v záujmovom území inovačných pólov rastu je spolu 207 (mimo Bratislavského kraja). Spolu tak v záujmových územiach inovačných pólov rastu leží 600 obcí (mimo Bratislavského kraja).

Obce mimo inovačných a kohéznych pólov rastu:

Počet obcí, ktoré nie sú ani inovačnými ani kohéznymi pólmi rastu a ani neležia v záujmovom území inovačných pólov rastu je 1.503. Mimo Bratislavského kraja je takýchto obcí 1.489.

Obcí, ktoré nie sú ani inovačnými ani kohéznymi pólmi rastu bez ohľadu na ich lokalizáciu (aj tie, ktoré ležia v záujmovom území inovačných pólov rastu) je v SR 1.918 a takýchto obcí mimo Bratislavského kraja je 1.882.

(Poznámka: Počet obcí s počtom obyvateľov menším ako 1.000 je v SR spolu 1.946 a v SR mimo Bratislavského kraja je ich 1.922).

INFORMÁCIA O STAVE NÁRODNÉHO STRATEGICKÉHO REFERENČNÉHO RÁMCA SR NA PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2007-2013

Slovenská republika (ďalej „SR“) ako nový členský štát EÚ po prvýkrát čerpala finančné prostriedky z fondov EÚ v oblasti politiky súdržnosti (kohéznej politiky) na základe dokumentu *Rámec podpory Spoločenstva* v rokoch 2004 - 2006, t. j. v skrátenom programovom období, ktoré sa pre pôvodné členské štáty EÚ 15 začalo už v roku 2000. Programové obdobie 2007 - 2013 je teda pre Slovenskú republiku prvým programovým obdobím, v ktorom bude mať možnosť využívať zdroje z fondov EÚ v priebehu celého jeho trvania, a to na základe dokumentu *Národný strategický referenčný rámec* (ďalej „NSRR“).

Tento dokument predstavuje referenčný nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov (ďalej „ŠF“) a Kohézneho fondu (ďalej „KF“) v programovom období 2007 - 2013 v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva o súdržnosti. Zabezpečí, že pomoc z fondov bude využitá v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva o súdržnosti a určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a Národným programom reforiem na druhej strane.

CHARAKTERISTIKA OPERAČNÝCH PROGRAMOV CIEĽA KONVERGENCIA

Regionálny operačný program

Regionálny operačný program (ROP) implementuje v cieľi Konvergencia špecifickú prioritu *1.1 Regionálna infraštruktúra* v rámci strategickej priority *1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť*. Je spolufinancovaný z ERDF. Globálnym cieľom ROP je „zvýšenie dostupnosti a kvality občianskej infraštruktúry a vybavenosti v regiónoch“. Riadiacim orgánom ROP je **Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR**.

Na základe výsledkov regionálnych analýz – identifikovaných kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja sa priority ROP budú zameriavať na jednotlivé oblasti podpory dostupnej a kvalitnej občianskej infraštruktúry a zvýšenie úrovne vybavenosti územia prvkami dopravnej a sídelnej infraštruktúry a infraštruktúry cestovného ruchu (koordinácia s intervenciami v rámci OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast).

ROP je zameraný najmä na intervencie do stavebných objektov využívaných zariadeniami občianskej infraštruktúry, za účelom zvýšenia kvality poskytovaných služieb občianskej infraštruktúry v oblasti vzdelávania (prepojenie na OP Vzdelávanie), sociálnych služieb (prepojenie na OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia) a kultúry, ďalej je zameraný na posilnenie vybavenosti územia prostredníctvom intervencií do miestnych a regionálnych komunikácií za účelom zvýšenia dopravnej obslužnosti regiónov a tiež na zlepšenie hmotnej infraštruktúry vidieckych a mestských sídiel, vrátane integrovaných projektov rozvoja mestských oblastí.

Operačný program Životné prostredie

Operačný program Životné prostredie (OP ŽP) implementuje špecifickú prioritu *1.2 Environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia* v rámci strategickej priority NSRR *1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť*. Je spolufinancovaný zo zdrojov ERDF a KF, čo je zohľadnené na úrovni prioritných osí¹, ktoré sú rozčlenené na prioritné osi financované z ERDF a prioritné osi financované z KF.² Globálnym cieľom OP ŽP je „zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie environmentálnej zložky TUR“. Riadiacim orgánom OP ŽP je **Ministerstvo životného prostredia SR**.

Nástrojom na dosiahnutie cieľa OP je dôsledná implementácia environmentálneho acquis, ktorého súčasťou je splnenie záväzkov vyplývajúcich SR zo Zmluvy o prístupí k EÚ. Vzhľadom na vysokú finančnú náročnosť týchto záväzkov v porovnaní s finančnou alokáciou na OP ŽP vláda SR v materiáli „Návrh úpravy NSRR SR na roky 2007 – 2013 v nadväznosti na pripomienky EK a rokovania s EK“, schválenom dňa

¹ V zmysle čl. 36 (2) všeobecného nariadenia je potrebné, aby operačné programy spoločne financované z ERDF a KF, obsahovali samostatnú prioritnú os pre každý fond a samostatný záväzok pre každý fond.

² Z ERDF sa budú podporovať regióny oprávnené na financovanie z cieľa Konvergencia (územie SR s výnimkou Bratislavského kraja), na podporu z KF je oprávnené celé územie SR.

2. 5. 2007 uznesením vlády SR č. 407 garantuje splnenie záväzkov vyplývajúcich z environmentálneho acquis prostredníctvom ich zohľadnenia pri tvorbe východísk ŠR, jeho návrhu a úpravách v období 2007 – 2015.

OP sa zameria najmä na prioritizované, najviac problémové a finančne najnáročnejšie aktivity z pohľadu implementácie investične náročného environmentálneho acquis v oblasti vôd, odpadu, ovzdušia a ochrany prírody podľa schváleného Implementačného plánu environmentálneho acquis SR do roku 2013/2015.“ Zároveň sa urobí alokácia finančných zdrojov pre jednotlivé priority na základe výsledkov Implementačného plánu pre environmentálne acquis, podľa ktorého sú investične najnáročnejšie oblasti v sektore voda a odpady.

Operačný program Doprava

Operačný program Doprava (OPD) implementuje v celi Konvergencia špecifickú prioritu *1.3 Dopravná infraštruktúra a verejná osobná doprava* v rámci strategickej priority NSRR *1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť*. Operačný program bude spolufinancovaný zo zdrojov KF a ERDF, čo je zohľadnené na úrovni prioritných osí – prioritné osi OPD sa delia na prioritné osi financované z ERDF a prioritné osi financované z KF³. Globálnym cieľom OPD je podpora trvalo udržateľnej mobility prostredníctvom rozvoja dopravnej infraštruktúry a rozvoja verejnej osobnej dopravy. Riadiacim orgánom OPD je **Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR**.

Z prostriedkov **KF** bude financovaná modernizácia hlavných železničných koridorov v sieti TEN-T vrátane ostatných tratí v súlade s nariadením o KF (príloha č. 5C), výstavba cestnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T, prechádzajúcej územím SR, a to prostredníctvom výstavby nových úsekov diaľnic (príloha č. 5D). V rámci infraštruktúry intermodálnej prepravy bude podporované vybudovanie základnej siete verejných terminálov intermodálnej prepravy (príloha č. 5E). Oblasť verejnej prepravy osôb bude zabezpečovaná prostredníctvom podpory integrovaných dopravných systémov a subvencií do verejnej železničnej osobnej dopravy s cieľom začleniť verejnú železničnú osobnú dopravu do mestských dopravných systémov.

Za účelom zabezpečenia proporcionálneho rozvoja ostatných kategórií cestnej infraštruktúry budú prostriedky z **ERDF** sústredené na výstavbu rýchlostných ciest a ciest I. triedy. OPD bude doplnkovo zameraný aj na rozvoj železničnej verejnej osobnej dopravy, prostredníctvom obnovy železničných mobilných prostriedkov pre regionálnu a medziregionálnu dopravu.

OP Doprava je svojimi aktivitami komplementárny aj s ďalšími operačnými programami tak ako sa uvádza v kapitole 7.2.1 OPD.

Operačný program Zdravotníctvo

Operačný program Zdravotníctvo (OPZ) implementuje v celi Konvergencia špecifickú prioritu *1.4 Modernizácia zdravotníckej infraštruktúry* v rámci strategickej priority NSRR *1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť*. Globálnym cieľom OP je „*zlepšenie podmienok ovplyvňujúcich zdravotný stav obyvateľstva v produktívnom ako aj v neproduktívnom veku prostredníctvom zvyšovania kvality, zdravotnej starostlivosti*“. OP je spolufinancovaný z ERDF. Riadiacim orgánom OPZ je **Ministerstvo zdravotníctva SR**.

Podpora v rámci tohto OP je zameraná na zmenu štruktúry, kvality a dostupnosti ekonomicky udržateľnej ponuky služieb zdravotnej starostlivosti prostredníctvom podpory komplexných reštrukturalizačných projektov poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti. Aktivity budú tiež zamerané na zmenu štruktúry, kvality a dostupnosti ekonomicky udržateľnej ponuky preventívnych služieb zdravotnej starostlivosti.

Stratégia OP a výber aktivít zohľadňuje obmedzenú finančnú alokáciu pre tento OP s cieľom maximalizovať pridanú hodnotu týchto dostupných finančných prostriedkov ERDF.

Na riešenie prierezového zabezpečenia problematiky zdravotníctva medzi operačnými programami s cieľom podporiť ich koordináciu a synergiu bola vytvorená na MZ SR odborná pracovná skupina pre OPZ, ktorej členmi sú dotknuté riadiace orgány.

³ V prípade KF bude podporované územie regiónu na úrovni NUTS 1 (celé územie SR). Na financovanie z ERDF v rámci OPD sú oprávnené všetky samosprávne kraje s výnimkou Bratislavského kraja (predstavujúce tri regióny na úrovni NUTS 2).

Operačný program Informatizácia spoločnosti

Operačný program implementuje špecifickú prioritu 2.1 *Informatizácia spoločnosti*, v rámci strategickej priority NSRR 2. *Vedomostná ekonomika*. Je spolufinancovaný z ERDF. Vzhľadom na to, že OP IS pokrýva iba cieľ Konvergencia, aktivity plánované v OP na území cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť budú financované podľa princípu „pro rata“ výlučne zo štátneho rozpočtu. Globálnym cieľom OP je „vytvorenie inkluzívnej informačnej spoločnosti ako prostriedku pre rozvoj vysoko výkonnej vedomostnej ekonomiky“. Riadiacim orgánom OP IS je **Úrad vlády SR**.

Podpora bude smerovaná na aktivity spojené s elektronizáciou verejnej správy a rozvojom elektronických služieb. Táto oblasť podpory je založená na integračnom koncepte, ktorý predpokladá zavedenie navzájom prepojených a dobre spolupracujúcich informačných a organizačných systémov verejnej správy, ktoré sú schopné trvalo zvyšovať svoju kvalitu a prinášať tak pridanú hodnotu poskytovateľom aj prijímateľom služieb verejnej správy (prepojenie na OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia). Aktivity budú zamerané na integráciu služieb verejnej správy na jedno miesto dostupné cez internet. Pre ostatnú časť populácie to sú to hlavne integrované obslužné miesta. Pre niektoré verejné služby a niektoré kategórie užívateľov budú elektronické služby poskytované cez internetový portál nedostupné. Z tohto dôvodu budú sprístupňované integrované obslužné miesta, ktoré budú poskytovať jednak elektronické služby ale umožnia aj kvalitnejšie fyzické zabezpečenie služieb. Ďalšou oblasťou, ktorá bude podporovaná je rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry. Pamäťové a fondové inštitúcie sú nositeľmi, uchovávateli a sprostredkovateľmi spoločenského, technického, vedeckého a kultúrneho poznania a predstavujú dôležitý faktor pri rozvoji vedomostne orientovanej spoločnosti. Podpora bude zameraná aj na vytváranie a sprístupňovanie digitálneho obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií v organizáciách ako archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská pre ochranu pamiatkového fondu, špecializované odborné ústavy a pracoviská v oblasti kultúry a pod.

Vzhľadom na fakt, že nízka penetrácia širokopásmového internetu sa dotýka okrem domácností aj verejnej správy (predovšetkým obecných úradov), je nevyhnutné v čo najväčšej miere internetizovať verejnú správu a zabezpečiť prístup k širokopásmovému internetu pre všetkých občanov. Kým stratégiou komerčných poskytovateľov širokopásmového prístupu je pokryť sídla s najväčšou hustotou obyvateľstva, alebo s najvyššou koncentráciou ekonomických aktivít, tak v centre záujmu OP IS budú aktivity zamerané na najmenej osídlené a rozvinuté časti územia cieľa Konvergencia.

Operačný program Výskum a vývoj

Operačný program Výskum a vývoj (OP VaV) implementuje špecifické priority 2.2 *Výskum a vývoj* a 2.3 *Infraštruktúra vysokých škôl*, v rámci strategickej priority NSRR 2. *Vedomostná ekonomika*. Zahŕňa dva ciele kohéznej politiky EÚ – cieľ Konvergencia i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, t.j. celé územie SR vrátane Bratislavského kraja. Členenie na dva ciele je zohľadnené na úrovni prioritných osí⁴. Operačný program je spolufinancovaný z ERDF. Globálnym cieľom operačného programu je „Modernizácia a zefektívnenie systému podpory výskumu a vývoja a skvalitnenie infraštruktúry vysokých škôl tak, aby prispievali k zvyšovaniu konkurencieschopnosti ekonomiky, znižovaniu regionálnych disparít, vzniku nových inovatívnych (high-tech) malých a stredných podnikov, tvorbe nových pracovných miest a zlepšeniu podmienok vzdelávacieho procesu na vysokých školách.“ Riadiacim orgánom pre OP VaV je **Ministerstvo školstva SR**.

V nadväznosti na existenciu identických štruktúrnych problémov a rovnakých potrieb v oblasti výskumu a vývoja na celom území SR, navrhuje SR vytvoriť spoločný OP Výskum a vývoj pre oba ciele kohéznej politiky predovšetkým z dôvodu očakávaných vplyvov projektov realizovaných na území Bratislavského kraja na výskumno-vývojový potenciál celej SR. Opodstatnenosť tohto argumentu vychádza aj zo súhlasu EK a Rady z júna 2006 s transferom prostriedkov z cieľa Konvergencia na výskum a vývoj v Bratislavskom kraji. Ďalším argumentom je, že spoločný OP umožní jednoduchšie a z administratívneho hľadiska efektívnejšie riadenie a implementáciu.⁵

Základným predpokladom pre zlepšenie podmienok výskumu a vývoja a zvýšenie konkurencieschopnosti je dostatočná vybavenosť pracovísk modernou technickou infraštruktúrou výskumu a vývoja. Následne bude

⁴ V zmysle čl. 22 všeobecného nariadenia nie je možné prevádzať prostriedky medzi cieľmi Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

⁵ Kompletné zdôvodnenie sa nachádza v prílohe č. 7.

možné preorientovať príspevky na stranu výstupu výskumno-vývojového a inovačného systému v súlade s prioritami regionálnych strategických dokumentov. Nosnou črtou vyššie uvedených aktivít bude teda dôraz na tzv. spin-off efekty od výskumu a vývoja smerom k spoločenskej a hospodárskej praxi. OP VaV je úzko prepojený s OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast.

Špecifickým komponentom ekonomickej základne Bratislavského kraja je výskumno-vývojová základňa umiestnená predovšetkým v Bratislave. Je charakteristická relatívne vysokou hustotou výskumných a vývojových inštitúcií, z ktorých väčšina pracuje so zastaranými technologickými prostriedkami, izolovane od ostatných pracovísk vedy a výskumu a bez väzby na podnikateľský sektor. Z týchto dôvodov bude podporovaný v rámci OP aj rast výkonnosti a konkurencieschopnosti výskumno-vývojovej základne v Bratislavskom kraji (prepojenie na OP Bratislavský kraj).

Za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu budú podporované tiež aktivity spojené s rekonštrukciou, rozširovaním a modernizáciou a vnútorného vybavenia vysokých škôl (prepojenie na OP Vzdelávanie).

Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KaHR) implementuje v ciele Konvergencia špecifickú prioritu 2.4 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií v rámci strategickej priority NSRR 2. Vedomostná ekonomika. Je spolufinancovaný z ERDF. Globálnym cieľom operačného programu je „zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti“. Riadiacim orgánom OP KaHR je **Ministerstvo hospodárstva SR**.

Aktivity budú zamerané na podporu inovatívnych procesov, transfer nových a environmentálnych technológií a poznatkovo náročných výrob a rozvoj spoločných služieb pre podnikateľov. Významná bude podpora spolupráce medzi podnikateľskou sférou a výskumnými a vývojovými inštitúciami, univerzitami a vzdelávacími inštitúciami a podpora na budovanie infraštruktúry pre výskum, vývoj a inovácie, ako sú inkubátory, klastre, inovačné centrá, kompetenčné centrá aplikovaného výskumu a vývoja, technologické platformy, vedecko-technologické a priemyselné parky, alebo regionálne inovačné portály. Budú podporované aktivity zamerané na zavádzanie systémov kvality, ochrany duševného vlastníctva, vybudovanie akreditačného a certifikačného systému.

V oblasti energetiky budú podporované aktivity, ktoré prispievajú k zvýšeniu energetickej efektívnosti, znižovaniu energetickej náročnosti a využívaniu obnoviteľných zdrojov energie v priemysle a nadväzujúcich službách.⁶

V oblasti cestovného ruchu je potrebné zamerať investície najmä na zvýšenie rozmanitosti a kvality ponuky cestovného ruchu a kúpeľníctva na Slovensku s dôrazom na komplexnosť služieb cestovného ruchu s celoročným využitím (využitie minerálnych a geotermálnych prameňov pre rozvoj letnej a zimnej turistiky s komplexnými službami pre zákazníka a pod.). Dôležitá bude aj podpora rozvoja informačných služieb cestovného ruchu a podpora propagačných a prezentačných aktivít cestovného ruchu na regionálnej a národnej úrovni. Podpora aktivít v oblasti cestovného ruchu v tomto OP sa bude dopĺňať s aktivitami zameranými na infraštruktúru cestovného ruchu podporovanými v rámci Regionálneho operačného programu, vrátane prepojenia s Národným strategickým plánom rozvoja vidieka.

Operačný program Vzdelávanie

Operačný program implementuje špecifickú prioritu 3.1 Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť v rámci strategickej priority NSRR 3. Ľudské zdroje. OP pokrýva dva ciele kohéznej politiky EÚ – cieľ Konvergencia i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, t.j. celé územie SR vrátane Bratislavského kraja. Členenie na dva ciele je zohľadnené na úrovni prioritných osí. Globálnym cieľom OP je zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti SR prostredníctvom prispôsobenia vzdelávacieho systému potrebám vedomostnej spoločnosti. Riadiacim orgánom tohto OP je **Ministerstvo školstva SR**. OP je spolufinancovaný z ESF.

⁶ Oblasť energetickej efektívnosti, vrátane oblasti obnoviteľných zdrojov energie, bude prierezovo podporovaná aj v iných relevantných operačných programoch, resp. v Programe rozvoja vidieka. V tejto súvislosti bude koordináciu podpory energetiky prierezovo zabezpečovať MH SR, ktoré plní úlohy vyplývajúce SR z nariadení, smerníc a strategických dokumentov EÚ a zároveň má povinnosť informovať EK o plnení týchto záväzkov. V zmysle uvedeného bude potrebná úzka spolupráca MH SR s riadiacimi orgánmi uvedených operačných programov. (viď kapitola 5.3.3).

OP bude prostredníctvom príspevkov zo zdrojov ESF financovať formovanie a podporu ľudského kapitálu smerom k nadobudnutiu základných zručností a kľúčových kompetencií potrebných v vedomostnej ekonomike a pre trh práce. OP Vzdelávanie pokrýva všetky stupne vzdelávacieho systému.

Jedným z cieľov OP je uskutočniť reformu vzdelávania na základných a stredných školách a podporiť zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelávania a kvality ľudských zdrojov vo výskume a vývoji. S obsahovou prestavbou úzko súvisí aj adaptácia pedagogických zamestnancov a vysokoškolských učiteľov. Na dosiahnutie tohto cieľa sa OP zameriava na regionálne školstvo a vysoké školstvo.

Zvyšovanie kvalifikácií v súlade s aktuálnymi a perspektívnymi potrebami vedomostnej spoločnosti sa uskutoční prostredníctvom vytvorenia a rozvoja efektívneho systému celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva dostupného počas celého života pre všetkých občanov SR. Podporovať sa bude i špecializované a certifikačné vzdelávanie v oblasti zdravotníctva zamerané na budovanie inštitúcií a administratívnych kapacít v zdravotníctve.

S cieľom zlepšiť existujúce životné podmienky a kvalitu života osôb s osobitými vzdelávacími potrebami sa bude program zameriavať aj na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitými vzdelávacími potrebami so zreteľom na marginalizované rómske komunity.

Hlavným cieľom podporovaných aktivít v Bratislavskom kraji je zvýšiť kvalitu a prístup k celoživotnému vzdelávaniu s dôrazom na transformáciu obsahu vzdelávania smerom k rozvíjaniu kľúčových kompetencií s cieľom zabezpečiť dlhodobú konkurencieschopnosť tohto kraja. V oblasti regionálneho školstva sa bude klásť dôraz na obsahovú prestavbu vzdelávania a s tým súvisiace ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov. Bude sa podporovať vytváranie a rozvoj efektívneho systému ďalšieho vzdelávania zameraného na zvyšovanie a prispôsobovanie kvalifikácií požiadavkám vedomostnej spoločnosti. Vzhľadom na vysokú koncentráciu vysokých škôl a kapacít výskumu a vývoja (inštitúcie a ľudské zdroje) v Bratislave bude sa OPV v BSK prioritne zameriavať na investície do vzdelávania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji.

Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia

Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia (OP ZSI) implementuje špecifickú prioritu 3.2 *Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie*, v rámci strategickej priority 3. *Ľudské zdroje*. Zahŕňa dva ciele kohéznej politiky EÚ – cieľ Konvergencia i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, t. j. celé územie SR vrátane Bratislavského kraja. Členenie na dva ciele je zohľadnené na úrovni prioritných osí. Globálnym cieľom OP je „*rast zamestnanosti, pokles nezamestnanosti, sociálna inklúzia a budovanie kapacít*“. OP je spolufinancovaný z ESF. Riadiacim orgánom OP ZSI je **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR**.

V oblasti trhu práce budú aktivity orientované na zvyšovanie zamestnanosti, znižovanie nezamestnanosti a na podporu tvorby a udržania pracovných miest, podporu územnej a profesnej mobility a na zvyšovanie adaptability pracovníkov a firiem v meniacom sa prostredí.

Čo sa týka sociálnej inklúzie, podpora bude orientovaná na priblíženie znevýhodnených skupín obyvateľstva trhu práce a na zvyšovanie ich zamestnatelnosti. Dôraz bude kladený na zvýšenie kvality poskytovaných služieb zameraných na sociálnu inklúziu všetkých rizikových, ohrozených a marginalizovaných skupín obyvateľstva (s osobitným dôrazom na podporu marginalizovaných rómskych komunít). Aktivity budú rovnako prispievať k riešeniu pomerne vysokej miery rizika chudoby a sociálneho vylúčenia rizikových skupín. Podpora sa takisto koncentruje aj na problematiku zosúladenia rodinného a pracovného života prostredníctvom vytvárania rodinne priateľského pracovného prostredia a prarodinnej sociálnej podnikovej politiky.

Aktivity zamerané na podporu rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť v mnohých aspektoch nadväzujú na aktivity pre cieľ Konvergencia“. Riešenie nezamestnanosti a využívanie aktívnych opatrení na trhu práce je zamerané na pokračovanie úspešných opatrení v programovom období 2004 – 2006, na podporu inovatívnych nástrojov a na skvalitňovanie služieb v oblasti zamestnanosti, najmä na tie časti regiónu, ktoré sú najviac ohrozené zvýšenou nezamestnanosťou. Na rozdiel od niektorých iných oblastí je situácia v oblasti sociálnej inklúzie porovnateľná s ostatnými regiónmi SR. Z tohto dôvodu sú aktivity zamerané podobne ako pre cieľ Konvergencia.

Vzhľadom na nízku flexibilitu a efektívnosť zamestnancov v rôznych oblastiach verejnej správy ako aj potrebu skvalitniť tvorbu politík budú v operačnom programe podporované aktivity smerujúce k skvalitneniu ľudského kapitálu a aktivity orientované na kvalitnú tvorbu politík v nadväznosti na aktivity OP Informatizácia spoločnosti, ktoré vytvárajú integračné prostredie pre elektronické služby poskytované verejnou správou a zvyšujú ich dostupnosť. OP ZSI reaguje na potrebu zvýšenia investícií do oblasti ľudských zdrojov. Skvalitnenie ľudského kapitálu, investície do prípravy a manažmentu ľudských zdrojov vytvoria základný predpoklad skvalitnenia tvorby politík v budúcnosti. Tento predpoklad je nevyhnutné vnímať v celospoločenskom rámci, keďže cieľom tejto podpory nie je úzka špecializácia na oblasť zamestnanosti a sociálnej inklúzie. Zároveň treba zdôrazniť, že Bratislavský kraj spadajúci pod cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť je prirodzeným centrom orgánov štátnej správy ako aj mnohých neziskových organizácií.

V oblasti budovania kapacít sa zvažuje vytvorenie centra pre sociálny dialóg, ktoré bude zastrešovať zamestnávateľov, odbory a vládu, t.j. sociálnych partnerov na všetkých úrovniach (centrálne, odvetvová, regionálna, lokálna a podniková).

Operačný program Technická pomoc

Operačný program Technická pomoc (OP TP) implementuje špecifické priority 4.1 Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach a 4.2 Finančné riadenie a kontrola a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach v rámci strategickej priority NSRR 4. Technická pomoc. Je spolufinancovaný z ERDF. Vzhľadom na to, že tento operačný program pokrýva iba cieľ Konvergencia, aktivity plánované v OP na území cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť budú financované podľa princípu „pro rata“ výlučne zo štátneho rozpočtu⁷. Globálnym cieľom OP je „zabezpečiť efektívne, účinné a správne riadenie, implementáciu, finančné riadenie, kontrolu a audit ŠF a KF v rokoch 2007 – 2013“. Riadiacim orgánom OP TP je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.

OP TP bude financovať horizontálne aktivity spoločné pre všetky operačné programy, ktoré je potrebné vykonať celoplošne pre všetky orgány zapojené do riadenia a implementácie operačných programov. V OP TP sa kladie dôraz na dobudovanie kapacít na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni s cieľom modernizovať štátnu a verejnú službu v oblasti riadenia a implementácie ŠF a KF – na horizontálnej úrovni, a tak zvýšiť jej efektívnosť a účinnosť (napr. zabezpečenie školení ITMS). V oblasti prípravy, monitorovania, hodnotenia a informovanosti bude uvedené horizontálne aktivity zabezpečovať a metodicky usmerňovať centrálny koordinačný orgán pre NSRR (CKO), v oblasti finančného riadenia a kontroly ich bude zabezpečovať a metodicky usmerňovať certifikačný orgán (CO) a orgán auditu (OA).

OP TP nevyklučuje technickú pomoc v ostatných operačných programoch, t.j. každý operačný program obsahuje technickú pomoc, na financovania oprávnených aktivít špecifických pre daný program (napr. posilňovanie administratívnych kapacít týkajúcich sa riadenia a implementácie daného programu).⁸

Cieľom aktivít spojených s prípravou, riadením, monitorovaním, hodnotením, informovaním a posilňovaním administratívnych kapacít v týchto oblastiach je zefektívniť riadenie ŠF a KF na všetkých úrovniach programovej štruktúry v rámci NSRR najmä podporou efektívneho výkonu úloh CKO ako hlavného koordinačného a metodického orgánu pre ŠF a KF v rokoch 2007 – 2013. Pri realizácii týchto aktivít sa bude zabezpečovať koordinácia všetkých procesov riadenia a metodické usmerňovanie subjektov zapojených do riadenia ŠF a KF. Súčasťou podpory bude aj monitorovanie, vrátane fungovania Národného monitorovacieho výboru pre NSRR a príslušných pracovných skupín, výborov a komisií, hodnotenie výsledkov a vplyvu pomoci realizovanej v rámci NSRR, vrátane vypracovania štúdií, koncepcií, analýz, metodík a správ, aktivity súvisiace so zabezpečením informácií o NSRR a fondoch EÚ. Ďalej budú podporované informačné systémy pre riadenie a implementáciu regionálnej politiky v SR vrátane výmeny informácií s EK a administratívne a materiálne zabezpečenie plnenia úloh CKO, vrátane vzdelávania zamestnancov CKO (riadiacich orgánov, sprostredkovateľských orgánov pod riadiacimi orgánmi v prípade horizontálnych aktivít).

⁷ Návrh úpravy NSRR SR na roky 2007 – 2013 v nadväznosti na pripomienky EK a rokovania s EK – materiál schválený dňa 2. 5. 2007 uznesením vlády SR č. 407

⁸ V zmysle čl. 46, ods. 1a všeobecného nariadenia však celková suma na technickú pomoc (súčet alokácie na OP Technická pomoc a prostriedkov vyčlenených na technickú pomoc v ostatných OP pre cieľ Konvergencia a pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť) nesmie presiahnuť 4% z celkovej alokácie na tieto dva ciele.

Cieľom aktivít spojených s finančným riadením, kontrolou a posilňovaním administratívnych kapacít v týchto oblastiach je posilniť kvalitu finančného riadenia, kontroly a auditu, koordináciu týchto činností, zavádzanie inovatívnych finančných nástrojov a podporiť výkon úloh CO a OA. Pri realizácii týchto aktivít sa bude zabezpečovať koordinácia všetkých procesov riadenia a metodické usmerňovanie subjektov zapojených do finančného riadenia ŠF a KF vrátane tvorby metodických a koncepcných materiálov. Súčasťou aktivít bude zabezpečovanie prevádzky IT systémov potrebných na realizáciu implementácie ŠF a KF a zabezpečenie ich vzájomných prepojení. Podporované bude aj administratívne a materiálne zabezpečenie plnenia úloh CO a OA, vrátane vzdelávania zamestnancov.

B. CHARAKTERISTIKA OPERAČNÝCH PROGRAMOV CIEĽA REGIONÁLNA KONKURENCIESCHOPNOSŤ A ZAMESTNANOSŤ

Operačný program Bratislavský kraj (ERDF)

Operačný program implementuje v cieľi Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť priority NSRR 1. *Infraštruktúra a regionálna dostupnosť* a 2. *Vedomostná ekonomika*. Je spolufinancovaný z ERDF. Globálnym cieľom operačného programu je „*posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom inovatívneho podnikania a budovaním regiónu atraktívneho pre život*“. Riadiacim orgánom OP Bratislavský kraj je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Vzhľadom na charakter Bratislavského regiónu, ktorý spadá do cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, podporované aktivity budú zamerané najmä na zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja v súlade s Lisabonskou agendou a politikou urbánneho rozvoja.

Stratégia OP a výber aktivít zohľadňuje obmedzenú finančnú alokáciu pre tento OP a najväčšie potreby Bratislavského kraja.

Operačný program Výskum a vývoj

Čo sa týka príspevkov z ERDF v oblasti výskumu, vývoja a infraštruktúry vysokých škôl, Bratislavský kraj je zahrnutý v rámci Operačného programu Výskum a vývoj, ktorý pokrýva dva ciele kohéznej politiky EÚ – cieľ Konvergencia i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, t.j. celé územie SR vrátane Bratislavského kraja. Členenie na dva ciele je zohľadnené na úrovni prioritných osí.

Operačný program Vzdelávanie

Čo sa týka príspevkov z ESF v oblasti vzdelávania, Bratislavský kraj je zahrnutý v rámci Operačného programu Vzdelávanie pokrývajúci dva ciele kohéznej politiky EÚ – cieľ Konvergencia i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, t.j. celé územie SR vrátane Bratislavského kraja. Členenie na dva ciele je zohľadnené na úrovni prioritných osí.

Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia

Čo sa týka príspevkov z ESF v oblasti zamestnanosti a sociálnej inklúzie, Bratislavský kraj je zahrnutý v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, ktorý pokrýva dva ciele kohéznej politiky EÚ – cieľ Konvergencia i cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, t.j. celé územie SR vrátane Bratislavského kraja. Členenie na dva ciele je zohľadnené na úrovni prioritných osí.

Finančné alokácie 2007 – 2013 na operačné programy podľa rokov (ŠF a KF) v EUR, bežné ceny - indikatívne ročné alokácie

NSRR		Príspevok Európskeho spoločenstva (v EUR, v bežných cenách)							
Operačný program	Fond	Celkom	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ERDF a KF									
Regionálny OP	ERDF	1 445 000 000	205 515 550	199 983 511	192 452 432	177 546 535	191 179 553	210 935 525	267 386 894
OP Životné prostredie	ERDF+KF	1 800 000 000	117 019 128	170 272 572	231 927 776	314 350 930	337 649 329	348 947 545	279 832 720
	ERDF	230 756 935	32 819 473	31 936 043	30 733 380	28 353 006	30 530 109	33 685 007	42 699 917
	KF	1 569 243 065	84 199 655	138 336 529	201 194 396	285 997 924	307 119 220	315 262 538	237 132 803
OP Doprava	ERDF+KF	3 206 904 595	249 781 696	326 787 231	415 525 000	532 362 447	571 994 412	596 078 824	514 374 985
	ERDF	877 409 097	124 789 767	121 430 694	116 857 795	107 806 882	116 084 899	128 080 795	162 358 265
	KF	2 329 495 498	124 991 929	205 356 537	298 667 205	424 555 565	455 909 513	467 998 029	352 016 720
OP Informatizácia spoločnosti	ERDF	993 095 405	141 243 286	137 441 319	132 265 485	122 021 210	131 390 682	144 968 236	183 765 187
OP Výskum a vývoj (vrátane presunu na výskum a vývoj)	ERDF	1 209 415 373	172 009 458	167 379 330	161 076 075	148 600 352	160 010 720	176 545 790	223 793 648
OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	ERDF	772 000 000	109 797 927	106 842 402	102 818 877	94 855 311	102 138 834	112 693 582	142 853 067
OP Zdravotníctvo	ERDF	250 000 000	35 556 323	34 599 224	33 296 268	30 717 394	33 076 047	36 494 036	46 260 708
OP Technická pomoc	ERDF	97 601 421	13 881 391	13 507 734	12 999 052	11 992 245	12 913 078	14 247 478	18 060 443
OP Bratislavský kraj	ERDF	87 000 000	11 702 539	11 936 592	12 175 323	12 418 829	12 667 207	12 920 550	13 178 960
ESF									
OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia	ESF	881 801 578	125 277 179	122 017 332	117 563 168	108 700 401	116 902 730	128 767 136	162 573 632
OP Vzdelávanie	ESF	617 801 578	87 729 702	85 480 552	82 402 308	76 262 834	81 974 424	90 229 434	113 722 324
Spolu všetky fondy NSRR 2007 - 2013		11 360 619 950	1 269 514 179	1 376 247 799	1 494 501 764	1 629 828 488	1 751 897 016	1 872 828 136	1 965 802 568
Spolu ERDF		5 962 278 231	847 315 714	825 056 849	794 674 687	734 311 764	789 991 129	870 570 999	1 100 357 089
Spolu KF		3 898 738 563	209 191 584	343 693 066	499 861 601	710 553 489	763 028 733	783 260 567	589 149 523
Spolu ESF		1 499 603 156	213 006 881	207 497 884	199 965 476	184 963 235	198 877 154	218 996 570	276 295 956
EAFRD a EFF									
EAFRD		1 969 418 078	303 163 265	286 531 906	268 049 256	256 310 239	263 028 387	275 025 447	317 309 578
EFF		13 688 528	1 996 248	1 917 440	1 821 708	1 655 266	1 782 386	1 971 551	2 543 929

Poznámka:

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

KF – Kohézny fond

EAFRD – Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka

EFF – Európsky fond pre rybné hospodárstva

Q/ INFORMAČNÉ ZDROJE

Pri tvorbe Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica boli použité nasledujúce informačné zdroje:

- Snežnica - publikácia
- PHSR Žilinského samosprávneho kraja
- Analýza a koncepcia rozvoja cestovného ruchu Žilinského samosprávneho kraja
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Podkladový materiál poskytnutý Obecným úradom Snežnica
- Informačné zdroje na internete
- Encyklopédia miest a obcí Slovenska (PS Line, 2005)
- Metodická príručka pre vypracovanie PHSR samosprávneho kraja (MVRR SR, 2004)
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce - význam, štruktúra a základné metodické tézy (Centrum pre podporu miestneho aktivizmu Banská Bystrica, 2004)
- Výsledky dotazníkového prieskumu, individuálne rozhovory s občanmi obce Snežnica